

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadványban átvéve:
 Egész évre — 16 kor.
 Félévre — 8 „
 Helyben hátszó hozva:
 Egész évre — 20 kor.
 Félévre — 10 „
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre — 24 kor.
 Félévre — 12 „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 szombat napok kivételével.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 2.
 A szerkesztőség kéziratok visszaküldésére
 vagy megőrzésére nem vállal felelősséget.
 Előfizetők és hirdetősek a
 kiadóhivatalhoz forduljanak.
 Egyed. példány ára 3 fillér.

NAGYVÁRAD, decz. 13.

Taktikai hiba.

(—a.) Az indemnitás ellen indított obstrukció hirtelen és váratlanul véget ért tegnap. Az obstrukciónak ezuttal — mint tegnap maga Kossuth Ferencz kijelentette — nem volt jogosultsága, mi pedig hozzá tehetjük, hogy az obstrukciónak ezuttal nem volt a közvéleményben visszhangja s mindenki örül, hogy véget ért az s eljött valahára az ideje a komoly munkának, a reformok megalkotásának, mikre oly régóta várakozik az ország.

Nem is okolja okos ember Kossuthot érte, hogy pártja ellenzése dacára beosztotta az obstrukciót; de méltán lehet helyteleníteni a módot, a hogy az obstrukciónak ez a váratlan beosztása történt.

Nem értjük ez alatt a kulisszák mögötti alkudozásokat, paktumokat. Ez privát dolga Széllnek és Kossuthnak, a kik a leszerelést megelőzőleg (nappal vagy éjjel, az mindegy) tárgyalnak együtt. Legfeljebb még a taktika nagymestere, Rakovszky szólhat hozzá, a kinek egy nappal előbb volt tudomása (s ezt ki is jelentette a bizottságban) arról, — a mi a leszerelésre ürügy gyanánt szolgált — hogy t. i. az idén már nem kerülnek napirendre a katonai javaslatok. De ez az ő dolguk.

Ahhoz azonban, a mit Kossuth tegnap, a leszerelést bejelentő beszédében mondott, mindenki hozzá szólhat. Mi részünkről nagy taktikai hibának tartjuk

azt, a mit Kossuth az obstrukció okáról és beosztásáról mondott. Hogy ez csak demonstráció volt Bécs ellen, Körber és a korona ellen. Hadd lássák Bécsben, hogy tud az a kezes magyar parlament kurucz is lenni.

Ebből bizony, tartunk tőle, mást fogunk odafent Bécsben megtudni.

Azt fogják megtudni, hogy a magyar parlamentnek kurucz népe csak fenekedik, de a maga idején mindent készségesen megszavaz Széll óhaja szerint, illetőleg nem gördít akadályt a megszavazás elé.

Szó sincs róla, jó lenne biz az, ha tartaná odafent Bécsben valamennyire a magyar parlamenti ellenzékét; talán nem lenne olyan határtalan az ő követelésük sem.

Jó lenne biz az, ha Körber és Krieghammer határtalan követeléseire azt mondhatná odafent Bécsben Széll, hogy ezzel nem állhatok a magyar parlament elé, mert annak ellenzéke olyan erős akciózt indít ellene, hogy abból igen nagy kára lenne a monarchiának s magát a javaslatot is megbuktatná kormányával együtt.

Jó lenne biz az, ha ilyesmitől kellene olykor tartania a magyar kormányoknak.

De sajnos, nincs mitől tartania, mert maga az ellenzék vezére jelenti hathétig tartott kemény obstrukciós vita után, amelyben eddig Magyarországon hallatlan módon támadták a koronát, királyt, udvart és hadsereget — hogy te, miniszterelnök, ennyi kuruczok látára meg ne ijedj valahogy, mert hisz ez nem neked szólt, aki nem voltál erőszakos a választásokon, kimélted a mi táborunkat, sőt

katonaságot is adott a mi védelmünkre, nem neked szólt ez az ostrom, mi megadjuk neked az indemnitást négy hónapra is, megadjuk majd annak idején (de csak a jövő évben) a katonai javaslatokat is, . . . ez a nagy hübé csak mumus akart lenni Bécsnek, Körbernek és az udvarnak.

Ez a szokatlanul furcsa vezéri kijelentés őszintén szólva nagy taktikai hiba volt.

Ilyen mumustól nem ijed meg sem Bécs, sem Körber, sem Krieghammer, sem az udvar, — legkevésbé pedig Fejérváry.

A nyugdíjtörvény revíziója.

Ujabb ismételve szóba került a képviselőházi tárgyalások során az állami tisztviselők, altisztek és szolgák nyugdíjazásáról szóló 1885. évi XI. t. cz. revíziójának kérdése. A törvénynek némely rendelkezése oly rugalmas, hogy azoknak gyakorlati alkalmazása több esetben visszasságokra vezetett, melyek a törvény rendelkezéseinek precizizozását, sőt szigorítását megkövetelték. Viszont más egynémely rendelkezése a törvénynek ridg. Ilyen például az, hogy a törvény az ellátásra igényvel nem bró családtagok részére, valamint a nőtlen alkalmazottak után temetési járulékot nem állapít meg, mely visszás helyzetben a törvényhozás és a kormány temetkezési segélyek engedély-zé-ével igyekszik segíteni.

Ehez járul, hogy a nyugdíjtörvény rendelkezéseit más későbbi törvények is érintik, például a főispánok nyugdíjazásáról vagy a közigazgatási bíróság hatásköréről szóló törvények,

A „TISZÁNTÚL” TÁRCZAJA.

A pajtások.

Irtá: Maxim Gorkij.

Izzó, júliusi napfény feküdt meg a falut, vakító sugárzással özönlve el a vénhedt viskókat. Különös élénkséggel csillogott a nap sugar a sztarosza házföldén, a kinek lakása csak nem régen kapott új tetőt, simára pyalut, sárgára festett deszkából — a mely a forróságban fűszeres szagot árasztott.

Vasárnap volt, s a falu egész lakossága a fűvel sűrűn borított, kicsiny, kerék, kiszáradt szennypocsolyakkal borított utcán tanogzott.

A csoport középpontja egy magas alak volt, hosszasan lefüzdő bajuszal. Barnára égett, sűrű, deres, tuskével borított, ranczok finom éles barázdáival szántott arcáról s a piszkos szalmakalap alól kitetsző szürke haj-

csomókról itélve, ötven éves lehetett. A földre nézett, nagy, csontos orrának csimpái remegtek, és mikor az izba ablaka felé pillantott, látni lehetett nagy, szemru, majd em komor szemét, melyek mélyen benn feküdtek gödrökben, úgy hogy a sűrű szemöldök árnyékot vetett a szemnyílásra. Barna, széjjel mállott, szerzetes-novicziusi cseháját, mely csak éppen hogy leért a térdéig, a derekán kötélt tartotta össze. Háta bőrdőzse jobb kezében hosszú, ólmos végű bot volt, baját mellén a csehaja alatt tartotta. A környezetet bizalmatlanul sűrű nyos megveéssel és lepl-zetlen kárörömmel szemlélte; hogy ime sikerült a farkast ártalmatlanná tenni, mielőtt juhockáikban kárt tehetett volna.

Ez az ember keresztül jöven a falun, kopogtatott a sztarosza ablakán, egy korty italt kérve tőle. A sztarosza kivaszt adott neki és b szédbe boc-átkozott vele. A vándor azonban, mi d-n zarándok-szokás ellenére nagyon szükségnek mutatkozott. A sztarosza erre utlevelét kérte, — de ez nem tudott semmifé-

lért felmutatni. Erre letartóztatták, azzal a szándékkal, hogy majd a kerületi hatóságnak szolgáltatják ki. A sztarosza őt rekedt melléje, a kinek most osztotta ki az utasításokat odabenn, míg a nép a künn hagyott fagylyal próbált újat húzni.

Az mozdulatlanul állta a ködöt, meghajlott hátát egy fűföld-rekának támasztva.

Most az izba közében egy szemhunyorogató, ravasz, rókaképtű öregember jelent meg, kicsiny, felkőralaku szürke szakállal. Csizmás lábait fontoskodva helyezte egyik lépcsőről a másikra és testes alkja láthatólag himbálódzott a vörös ing alatt. Hata mögött az éjjeli őrszakállas arcza tekintett elő.

A fogoly sötét pillantással nézett rá, de az őrs derűben, jószívűen mosolygott vissza.

— Nohát, előre, kedvesem! I-ten tartsa meg. W s-zilj Gavrilovicz! Induljunk!

— Is en álujoc, osztán jól gyvj rá, J-fim!

— Lány elővigyázó, hüllöd! — szólt még egy fiatal ember a tömegből.

— Gyerek vagyok tu? Vagy a' félé?

Tisztelettel értesítjük igen tiszelt vevőinket és a n. é. közönséget, miszerint a téli idényre, női, férfi- és gyermek, carlsbadi és budapesti legjobbnak elősmert kézimunka készítésű **CZIPÓINK** a legfinomabb minőségű, minden igénynek megfelelőleg, meglepő nagy választékban megérkeztek. — Továbbá téli bélelt cipők, valamint vadász-czipők és CSIZMÁK, galoschnik, hócipők.

Kemény és puha fekete finom **KALAPOK** a Főtisztelendő Klérus észére; valamint **PICHLER**-féle plüsch- és loden-kalapok, sapkák, **Jäger- és Merinó-ingek**, alsó nadrágok, kötött és bélelt bőrkeggyük, harisnyák, lábszárvédők, gamáslik.

BÁLI INGEK, NYAKKENDŐK, CLAQUEOK, CYLINDEREK és LACK-CZIPŐK. Egyedüli keresztény üzlet Nagyváradon és a megyében, hol ilyenmü cikkek legnagyobb választékban és lelkiismeretes olcsó árban beszerezhetők. — Teljes tisztelettel **TELEFON: 76.**

FÁBRY TESTVÉREK nagy áruháza NAGYVÁRADON, Fő-utca.

TELEFON: 76.

a mellől, hogy mindezeknek a törvényeknek rendelkezései között megvolna a kellő összhang. Így aztán a végrehajtás során hasonló esetekben különböző felfogások érvényesülnek. Mindez természetesen megnehezítette az állami számvényszék ellenőrző feladatát is.

Ilyen körülmények között Rakovszky István, az állami számvényszék elnöke indítatva érezte magát arra, hogy a törvénynek azokat a pótlásra szoruló hiányait rendszeresen összefoglaltassa. Az egész munkát, mely az egyes kérdésekre nézve indokolt javaslatokat is tartalmaz, a napokban a miniszterelnöknek küldötte meg, hogy az abban foglaltak a kormány részéről kiállításba helyezett reviziós akciónál figyelembe vehetők legyenek.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, decz. 13.

Elnök: Gróf Apponyi Albert.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után elnök több beérkezett irománnyal és kérvényt mutat be, a többek közt Szeged városának feliratát az önjelölt és civillista felépítése ellen.

Az interpellációs könyvben semmi bejegyzés nem lévén, elnök jelenti, hogy Kossuth Ferencz napirend előtt óhajtott felszólalni. (Halljuk! Halljuk! a szélsőbalon).

Kossuth nem volt éjjeli konferencián.

Kossuth Ferencz azért jelentkezett napirend előtti felszólalásra, mert a napisajtót egy rosszakaratu koholmány járta be: mintha ő az indemni vita előtt a kormányelőkkel éjnek idején tárgyalt volna. (Nevetés). E nevetés eléggé bizonyítja annak igazságtalanságát, amde fel akart szólalni, hogy az ország előtt visszatartsa a vádat. (Helyeslés). Sajnálattal jegyzi meg egyúttal, hogy a napisajtó csak azzal szeret foglalkozni, ami a szélsőségekben mozog, már pedig a parlamentre nézve ez káros jellegű. (Ugy van! a szélsőbalon).

Lázár jegyző harmadszor felolvassa az 1903 év első négy hónapjában viselendő köztérh król és fedezendő állami kiadásokról szóló törvényjavaslatot.

A Ház a javaslatot harmadik olvasásban is elfogadta.

A horvát provizórium.

Elnök: Következik a pénzügyminiszter törvényjavaslat: Magyarország és Horvát-Szlavon-Dalmácországek között létrejött pénzügyi egyezmény becsukelyezéséről szóló 1899. XL. t. cz hatályának újabb meghosszabbításáról.

Neményi Ambrus: Röviden ismerteti a javaslatot s kéri azt a részletes vita alapjául elfogadni.

Kossuth Ferencz: Párja megbízásából szólt fel. Mielőtt azonban érdemlegesen foglalkozna a szövegben levő javaslattal, felmenti azt az eszmecserét, melyet Széll Kálmánnal folytatott az obstrukcióra nézve. Ő azt mondta tegnap, hogy a kormány erőszakoskodott a szövegbevitellel. S él erre ki-sára obstrukcióval felmenek. S él erre ki-jelentette, hogy akkor ellene sohasem fognak obstrukciót használni, mert ő erőszakoskodni sohasem fog. Majd megajuk. Magyarország sohasem sajnálta azokat az áldozatokat, melyeket Horvátország érdekében meghozott, de éppen azért elvárhatnák, sőt megkövetelhetnék, hogy Horvátországban más állapotok legyenek, a magyar gyűlölet, mely sajnos, kivált a nép körében általános, megszűnjék. A bemutatott provizórium tartalmát már elvileg is ellenzi s így párja nevében nem járul hozzá. (Helyeslés.)

Szederkényi Nándor: A javaslatot nem bizalmi kérdésnek tekinti a kormány iránt s ezért megszavazza azt. Hanem helyteleníti, hogy a provizóriumot évről évre megadják s ezért most jelzi, hogy jövőre nem szavazza meg azt.

Jegyző: A miniszterelnök ur kíván szólni. (Halljuk! Halljuk!)

Ismét a konferencia.

Széll Kálmán: Utalva Kossuth Ferencz napirend előtti felszólalására, szintén megczafolja a közvéleményben elterjedt ama hirt, mintha ő éjnek idején tanácskozott volna Kossuth Ferenczel. Izzaz, hogy tegnap itt a Házban értekezett vele, de ezek olyan megbeszélések voltak, a melyek politikusok közt elegendően szükségesek. (Helyeslés.) Ami a horvát provizóriumot illeti, igazat ad Szederkényinek, hogy ne rendezzessék az évenként és majd annak idején jelentést tesz erről. Kéri a javaslat elfogadását. (Helyeslés.)

Kossuth Ferencz személyes kérdésben szólal fel. Napirend előtt már érintette azt a koholmányt, mely a napsajtó egy részét járta. Ami azt illeti, hogy ő a miniszterelnökkel beszélgetett közérdekű ügyekről, az tény, de nem

mint Kossuth Ferencz, hanem, mint pártelnök és nem Széll Kálmánnal, hanem a kormány-előkkel. Ez ugy hiszi szükséges.

Széll: Ugy van!

Kossuth: O amióta hazajött, mindig csak az ország érdekeit tartotta szem előtt. (Helyeslés a jobboldalon.)

Széll: Ugy van!

Kossuth: O igenis helyesnek és követendőnek tartja azt, hogy intse a kormányt arra, hogy a mai helyzetet használja ki az ország számára. Kovácsoljon magának belőle fegyvert Ausztriával szemben. (Ugy van! a jobboldalon, mely csönd a szélsőbalon.)

Széll: Nagyon helyes!

Kossuth: Ismételtén visszatartja a lapok vádjait és elitéli a sajióknak azt az álláspontját, hogy mindent a legszélsőségekbe visz. (Általános helyeslés. Széll Kálmán átjön és üdvözlözi Kossuth Ferencz.)

Elnök: Következik a zárszavak!

Kossuth: Zárszavában megjegyzi, hogy a törvényjavaslatot nem fogadja el. Kész arra, hogy Horvátországnak a legnagyobb áldozatot meghozza, de miután azt látja, hogy ez áldozat nem hozza meg a maga gyümölcsét, nem tartja érdemesek azt. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Szederkényi: A javaslatot szűkségtörvénynek tartja, mely mindkét országra nézve szükséges. ez rt megszavazza azt. (Helyeslés.)

Elnök: A vitát bezárja. Következik a részletes tárgyalás.

A Ház a provizóriumot részleteiben elfogadja.

Elnök: Eösterjesztést tesz a hétfői ülés napirendjéről illetőleg.

Bartha Odon és Széll Kálmán miniszterelnök felszólalásai után megállapították a keddi ülés napirendjét.

A nagyszalontai mandátum.

Elnök: Mielőtt a tanácskozásban tovább menének bemutatták Nagyszalontai új képviselőjének Balogh Mihálynak mandátumát. (A jelenlevő új honatyát a függetlenségi párt zajosan megéljenzte.)

Kérvények.

Elnök: Következik a kérvények tárgyalása.

Daróczy Aladár: A kérvényi bizottság előadója azt kérdezte, hogy a kérvényeket véleményes jelentéssel, vagy anélkül terjessze-e elő a bizottság.

Többek hozzászólása után

Thaly Kálmán: Arra kéri a Házat, hogy az érdemi tárgyalást most kezdjék meg. (Helyeslés.)

Elnök: Miután házszabályokról van szó, véleményét szeretné nyilvánítani. A házszabályokról.

Es úra keltek a viskók mellett, hogy árnyékban maradjanak. A csuhás ember előment, a vándorülethez szokott utas hanyag, de gyors járásával. Az éjjeli ór, izmos furkós bottal kezében, nyomában haladt.

Fenn a magasban a pacsirta szólt, csattogó dalával mind feljebb-feljebb szállva, a rosz között buzavirág intgetett, a forróság szinte nyomasztó volt. A por felkavarodott a vándorok lépteit mögött.

J-fim unatkozni kezdett. A természet szószálynak alkotta; nem tudott sokáig hallgatni, — megreszlette hát torkát és néhány hosszán elnyújtott hangot hallatott.

— Nincsen hangom — hogy a —! Bizony másképp volt azelőtt . . . Sokszor mondta a wishenky-i tanító: — Na, J-fim, kezd rá! Őt akkor énekeltünk! Az volt csak az ember!

— Ki volt az? — kérdezte a csuhás ember kongó basszus hangon.

— A wishenky tanító!

— Wishenky — ez az?

— Wishenky, az kedvesem f-lu, a tanítót Michajlovics Pálnak hívták! Az osztán igazi ember volt! Három éve halt meg . . .

— Fátal volt még?

— Nem egészen harmincz éves!

— Mibe halt meg?

— A bányakatasztrófa!

J-fim uti társa oldalát nézett rá és mosolygott . . .

— A dolog úgy volt kedvesem . . . egész história, mondhatom . . . Hát évig szüntelenül tanított, oszt akkor elkezdett köhögni. Addig köhög, addig köhög, hogy utóbb búskomoly lett bele — no mikor oszt benne volt ebben a bajba, hát természetesen palinkát kezdett inni. Főülzteledő Alexis nem szerette a tanítót, hát mindjárt tudósítást küldött a városba — hogy így meg úgy a tanító korhály, oszt hogy megoda csuf-ág ez. A városból meg is jött a felelet — egy tanító kisasszonyával együtt. Hosszu száraz volt a galambom, az orra meg óriási. Michajlovics Pál mindjárt látta, hogy rosszul áll a szénája.

Bizony rosszul eshetett neki, hogy azt mondja: tanítottalak becsületet — oszt lám — ő ti sátni ivadórok! Az iskolából egyenesen kórházba ment, öt nap múlva vége lett neki . . . ennyi az egész . . .

Ez dar big mind a ketten hallgatva folytatták a jukat. Minden lépés közelebb vitte őket az erdőhöz, az nőfőnöki, a kék szent mintha letörölte volna róla, zöld lett . . .

— Kereszül megyük az erdő? — kérdezte a J-fim úrtársa.

— Majd a szélén vágunk át, úgy egy fél kilométernyi. Méri? . . . Aha! No, nézz meg az ember! D. nagy kújon vagy, a yuskám, ha úgy jól meginduljunk a dolgok.

— O toba vagy, — felelte az vállát vonva.

— Hová mehetnek én?

— Hát a hová akarsz, az már a te dolgod . . .

— De hát hová mégis?

J-fim társa félig bosszúsán, félig kíváncsian kérdősködött, mintha tőle akarta volna megtudni, hogy hát hová is szökhetnek tulajdonképen?

— Ki vagy hát? Valami kisvárosi polgár?

— Nemes ember vagyok — mondta a fogoly röviden s a kalasok közé köpött, melyek már aranytani kezdtek.

— Oh, soha illy-t! Hát hogy szeladozol akkor utlevél nélkül.

— Egész egyszerűen.

— Szép kis történet, mondhatom! Nemes-ségednek furcsán eshetik ez a farkas élet! O, te szegény árva, tel!

— Helyd abba, ne karatyoj! — mondta szárazon a fogoly.

Közeledtek az erdő széléhez. Az erdő életlenül sötét falként állott előttük — egyetlen hang se köszönötte a vándorokat. A nap már nyugodni készült, részletes sugarai biborba, aranyba vonták a fák c-uc-ait. A fák illatos, narokos parát lehútták és a komoly, a saigora hallgatás, mely az erdő megölötte, aggodalmas érzést szül.

Mikor J-fim és társa az erdő széléhez értek, elhatároztak, hogy megpihennek és leütnék a fűbe egy tőgy széles törzsöke mellé. A fogoly lassan levette bőrdődjét a nataról és közönyös hangon megkérdezte J-fimét:

lyok szigorú vétele azt mondja, hogy a Ház valamelyes véleményét nyilvánítson e tekintetben, de ha a Ház úgy akarja, hogy azonnal vegyék tárgyalás alá, tegyenek ellenindítványt.

Barabás Béla a házszabályokhoz kér szót. A kérvényi bizottság azt mondja, hogy tudomásul vétesse azokat a kérvényeket, melyekhez hasonló már egyszer tárgyalatott e ciklusban. Nos hát a kérvényi bizottság nem is tárgyalta azt, csak sorozta miódszögük szerint. Ő úgy véli, hogy a szóbanforgó kérvényeket adják vissza a bizottságnak, hogy tárgyalják érdemlegesen.

Buzáth Ferencz: Csatlakozik Barabás véleményéhez.

Daróczy előadó: Ő véleményét nem nyilvánított, csak két alternatívát állított fel, hogy a kétfő közül határozzon a Ház.

Szell Kálmán: Színtén elfogadja Barabás véleményét.

Elnök: Az elhangzott vélemények alapján kimondja, hogy a kérdéses kérvényeket ismét a bizottsághoz utasítja, olyan meghagyással, hogy azokat még szünet előtt terjesszék a Ház elé. (Helyeslés.) Következnek a tárgyalandó kérvények.

Szellt leszavazták.

Daróczy előadó: **Hock János** ákosfalvi lakosnak a választásnál lefekték a lábát, kenyérkeresetétől meg levén fosztva, kegydíjért folyomodik. A bizottság ajánlja, hogy a kérvényt a belügyminiszteriumhoz utasítsák.

Sebess Dénes: Indítványozza, hogy a kérvény pártolólág terjesszék fel a miniszterhez.

Elnök: Szavazásra bocsátja Sebess indítványát.

A Ház többsége elfogadja Sebess indítványát. Mellette szavaz a függetlenségi párt, a kormánypártból többen Ellene Szell Kálmán, a miniszterek és néhány szabadelvű. (Nagy derűltség.)

Belkiáltások a szélsőbalon: Leszavaztuk a kormányt!

Barabás Béla: Le van szavazva a miniszterelnök.

Szell: Jól van, jól! Hát le vagyok szavazva! (Derűltség.)

Kérik a czéhrendszert.

Daróczy előadó: A békéscsabai iparosok egy régi rendszer behozatalát kérik, melynek megdöntését annak idején a szabadság kérdésnek tekintették: a czéhrendszert. A kérvényi bizottság a kérvényt a kereskedelmi miniszterhez kívánja utasítani.

Molnár János: Pártolólág óhajja ezt megtenni.

Szell Kálmán: Nem tartja helyesnek, hogy ilyen kérdéseket pártolólág terjessz zenek a kormány elé, mert nem lenne helyes a kérdések közt kategóriákat csinálni. A kormány foglalkozik az ipartörvény revíziójával.

Major Ferencz: Nem helyesli a kormány-elnök felfogását, mert a Ház nemcsak postai szolgálatot teljesít a kérvények dolgában. Pártolólág kell a kormány elé terjeszteni a kérvényt.

Wilczek Frigyes gróf figyelmezteti a miniszterelnököt arra, hogy a kérvényi bizottság is javasolta már azt, hogy a közigazgatási ügyről szóló kérvényeket pártolólág adja ki a ház a kormányának.

Barabás Béla: A czéhrendszer behozatalát nem pártolja, de az ipartörvény revízióját igen és a kérvény e részét ő is pártolólág kívánja a kormányának kadtatni.

Molnár János: A pártolás mellett szól.

Olay Lajos: Egyenesen veszedelmesnek tartja a miniszterelnök felfogását, mert a kérvényezési joga támadja meg.

Szell Kálmán azt állítja, hogy Olay összetéveszti a kérvényezési jogot az ellenőrzési joggal.

Szederkényi Nándor: Kérde, mire való a kérvényi bizottság, ha a miniszterelnök felfogása helyes lenne? Hiszen akkor az elnök a kérvényeket egyenesen adja ki a minisztereknek.

Szell miniszterelnök nem akarja a kérvényezési jogot érinteni. Csak arra kéri a Házat, hogy óvatosan járjon el a pártolással.

Thaly Kálmán: A Háznak nemcsak arra van joga, hogy pártolja a kérvényt, hanem egyenesen utasíthatja a kormányt, végrehajtásra.

Szell Kálmán: A czéhrendszer visszaállítására.

Thaly Kálmán: Az ipartörvény revíziójára. Utasítsuk a kormányt, hogy három hónap alatt terjessze be a javaslatot.

Szell Kálmán: 3 hónap alatt lehetetlen a revízió.

Molnár János a czéhrendszerhez hasonló rendszer visszaállítását kívánja.

A Ház elveti Molnár indítványát és a kérvényi bizottság javaslata értelmében határoz. Szünet után.

Szederkényi a Rákóczy emléket megtagadó törvényéről szólva, a nemzeti bücsület kérdésnek tekinti a megkélyező törvények törítését. Utasítani indítványozza erre a kormányt.

Thaly Kálmán felszólítja a miniszterelnököt, hogy nyilatkozzék a Rákóczy hamvainak hazaszállításáról.

Barabás megemlíti, hogy a nyáron Rákóczy sírjánál járva fogadást tett, hogy minden elkövet a nagy fejedelem porainak hazaszállítása érdekében.

Akkor vetne fátyolt a kirdly a multra, ha beleegyeznek Rákóczy hamvainak hazaszállításába és Kossuth érdemeinek törvénybe iktatásába (Hosszas eljenzés)

Szell: Ne vádoljanak hazafiatlansággal, ha elutasítani kényyszerülök Szederkényi indítványát, mert bár meghajlok Kossuth érdemei előtt, de Debreczenben detronizálta a diadást.

Bartha Ötön: Jól tette!
Lengyel: Most is feltérne!
Hűfőn folytatják.

Venezuelai viszály.

London, december 12.

Land-downe marquis külügyminiszter ma este az United Club lakomáján beszédet mondott, a melyben örömmel konstataálta, hogy a venezuelai vizeken német és brit hadihajók és matrözök vállvetve működnek, hogy a két hatalmasság igazságos követeléseit érvényesítsék. Szomáliföldön Olaszország megbecsülhetlen könnyebbséget nyújt az ott szükséges hadműveletek véghezvitelére.

Anglia nem táplál megrögzött ellenszenvet Venezuela iránt. Ha Venezuela felhagy az angol alattvalók és angol tulajdon ellen való erőszakosságokkal, ha megfizeti a jogos követeléseket és csak válaszolni is akarja az udvarias diplomáciai előterjesztésekre, Angliának nem kellene vele viszálykodnia.

Angliának Franciaországgal való viszonyát illetőleg azt mondotta a miniszter, hogy manapság már az iskolágyerek sem állíthatja, hogy Franciaország és Anglia mindig a köztök két ellentétes végét húzza. Azt állítottak, hogy Anglia Franciaországgal való minden képzelhető nehézségének rendezése előtt áll.

Ez képzelődésen alapuló állítás, a melynek sajnálatára kötelessége ellent mondaní. Örömmel üdvözli azonban ezeket a híreket, mert mutatják, hogy mily irányban fúj a közvélemény szele, de azt hiszi, hogy ebben az esetben egészen más irányban fúj a szél. (Tetszés.) Vannak különben más hatalmasságok is, melyekben Anglia nemcsak ellenszenvre nem talál, hanem a melyekkel régi meggyökerez-

— Akarsz kenyeret?
— Ha adsz, megiszem! — mondja J. fim mosolyogva.
— Dicsértessék az ur Isten! — kiáltott fel J. fim, az ölébe hullt morzsákat összeszedgetve és lenyelve a tenyeréről. — A jó Isten enni k adott, senki se látta, s ha látta se bánta! Barátom! Egy óracskát előldögéltünk itt, ha kíváncsod? A Biztosba elég kő az érünk még!
A barát beleegyezélez intett.
— No hát! Szép helyecske ez itt, meg emlékeztetes is nekem — ott balra volt a tuczkow kastély...
— Hol? — kérdezte a fogoly hirtelen, abba az irányba nézve, a hová J. fim mutatott.
— Ott a kiszögellés mögött! Köröskörül minden az óvák volt itt. Gazdagok voltak szörnyen, de a felszabadulás tönkre tette őket. En is az ő jobbágyok voltam — mint mindenki ezen a vidéken. Nagy famíliá volt! Az ezredes maga — Alexej Nikities Tuczkov — a gyerekek — négy fia — ugyan merre vannak azok? Mintha a szél fújta volna őket szél, mint

ősz-zel a falevleket... Csak egyikük van meg: Iván Alexandrovics — éppen annak színe elé kerül, ő a mi kerül-ti tanácsosunk — öreg már az is...
A folyó fölnevetett. A nevetése tompa volt — olyan különös belső nevetés — a melé és egész teste mozgott belé, csak az arca maradt mozdulatlan, az összezsorult fogak közül tompa, szinte ugató hangok törtek elő...
Jefim aggodalmasan húzódott félre és erősebben megmarkolta haját:
— Mi lett Halldé? Rád jár, vagy mi?
— Semmi, — majd elmúlik — mondta szakadozottan a fogoly, — csak beszélj tovább.
— No hát, így állnak a dolgok. Az lőtt a tuczkow prádalom volt itt, most meg semmi sincs, meg senki. — Egynehányuk meghalt, kettő három elbűllött közülök — kókas sem kukorékol utánuk! — Különösen egyikük — a legifjálabb — Viktor volt a neve — Witty. En voltam az pajtása... mikor végtáve ettek a jobbágyoknak, a v. tizenégy évesek lehet-

tűnk mind a ketten. — Az volt a legény a t-lpán, aszondom, Isten iralmazzon neki! Mind széhhjti gyerek volt az! Csupa tűz-lánél! Csak úgy szikrázott! Hol lehet azótal? El e még, vagy meghalt!
— Hát mi jó volt rajta? kérdezte J. fim utitársa halkán.
— Minden! — kiáltott J. fim. — A szépsége, a jó szíve... ah kedvesem, akkor láttál volna bennünket — ej, ej, ej! Micsoda játékokat játszottunk, mind vig életet élők! Sokszor hivatott Jefim! menjünk vadászni! Volt puskája is — az apjától kapta születésnapjára — nekem is cent egyet. Osztt akkor el az erdőbe egy, két, három napra. Aztán előkerültünk; őt megszidták — engem megvertek. Ezzel az apám elpáholtt, oszt a hogy b-jött, meglátta — szerelmes Istenem — mi nem lett abból! Elsápadt, reszkett, és z-szorított öklöl-lert rá az apámra! — Hogy merted? — Az apácskám azt mondta: — Az apja vagyok, vagy mi? — Aha! az apja vagy! hát jól van — én magam nem bírok vel d, de a hát-don

SZABO és HAJNAL
fűszer-, bor-, csemege- és vadkereskedése
Nagyvárad, Fő-utca. (Dr. Grósz-ház)
Városi és vidéki telefon 251. sz.

Mindenmü ásvány- és gyógyvizek és az Előpataki víz főraktára Bihar-, Békés- és Szilágymegyék részére. — Ajánlja kifünő mezőtelegdi saját termesü körösvölgyi asztali BORAIT, bárhová a városban házhoz szállítva, literes üvegekben. Fehér asztali ó-bor literje 72 fill., Schiller-bor 72 fill., körösvölgyi ó-bor literje 88 fill., új bor literje 64 fill., a kik azonban a v. fogy. hivatalal az adóra kiegyeztek lit-klnt 20 t.-rel olcsóbban kapják. — Mindenmü friss déligyümölcsök, hazai nemes fajalmák kórték, fris szőlő a legjutányosabb árban. — Videi megrendelések azonnal teljesítetnek. — Hideg FELVAGOTTAK, különféle HALAK és SAJTNEMUEK legolcsóbb beszerzési helye

Öt rokonszeny köli össze. Ilyenek az Egyesült Államok és az Angliával szövetséges Portugalia. Nem azért említi ezt, mintha azt hinné hogy az ezeréves birodalom előestéjén állunk, hanem mert azt hiszi, hogy a nagyhatalmasok, minél jobban ismerik egymást, annál jobban fognak összeműködni és egymásban megbizni, s annál jobb lesz mindenk érdekeire és a világ békéjére.

London, december 13.

A Daily Mail-nak jelentik Willemsstadból, tegnapi délután, hogy Puerto Cabello nem venezuelai lakosai a Vineta és Ariadne hadihajókon kerestek menedéket. Mind a két hajó bombázással fenyegeti a várost.

London, december 13.

Trinidadból jelentik, hogy La Barimában a felkelők, szám szerint közel ötezen, újra felkelték és Caracasba indultak, hogy Castrot megfosszák méltóságától.

Karácsony és a posta.

Karácsony ünnepe előtt tudvaleg-öleg óriási forgalmat kell a postának lebonyolítani. Hogy ezt könnyebben tehesse, a nagyközönséghez felhívást bocsát ki a postai küldemények észszerű csomagolására és helyes címzésére hiva fel a feladók figyelmét, hogy a postának ezáltal is meg legyen könnyítve nehéz munkája. A figyelemztetés a következő:

A karácsonyi és újévi rendkívüli postaforgalom idejében a postai küldeményeknek késedelem nélkül való kezelését csak úgy lehet biztosítani, ha a közönség a csomagolásra és címzésre vonatkozó postai szabályokat betartja.

Ebből a célból a közönségnek a következőket ajánlom figyelmébe:

Az az eljárás, hogy bizonyos tárgyak, mint: nyulak, szárnyas-vadak stb. csomagolás nélkül adának postára, lehetőleg kerülendő s így kívánatos, hogy a közönség minden csomagot jól és tartósan becsomagolva adjon postára.

Csomagolásra faládát, vesszőből font kosarat, viaszos vagy tiszta közönséges vásznat, kisebb értékű és csúszkább súlyú tárgyakra pedig erős csomagoló papírost kell használni.

Vaszon vagy papirburkolattal bíró csomagokat, göb nélküli zsineggel többszörösen és jó

szorosan át kell kötni, a zsineg keresztelési pontjain pedig pecsétviaszszal kell lezárni.

A pecsételéshez vésett pecsétnyomót kell használni.

A címben a címzett vezeté- és keresztnévét vagy más megkülönböztető jelzést (pl. ifjabb, idősebb, özvegy, stb.), továbbá a címzett polgári állását vagy foglalkozását és lakhelyét, a nagyobb városokba, pl. Budapestre és Bécsbe szóló küldemények címzeteiben ezenkívül a kerületet, utcát, házszámot, emelet és ajtószámot stb. is pontosan és olvashatóan ki kell írni.

A rendeltetési hely tisztes jelzése (vármegye) s ha ott posta nincs, az utolsó posta felj gyzése különösen szükséges.

A címet magára a burkolatra kell írni, de ha ez nem lehetséges, úgy a cím fatáblácskára, bőrdarabra vagy erős lemezpapírra írandó, melyet tartósan a csomaghoz kell kötni.

A papírlapokra írt címeket mindig egész terjedelmében kell a burkolatra felragasztani.

Felülte kívánatos, hogy a feladó magában a csomagban egy az ő nevét és lakását, továbbá a címirat összes adatait feltüntető papírlapot helyezzen el azért, hogy ha a burkolat levő címirat leesnék, elvészne, vagy pedig olvashatalanná válnék, a küldemény bizottsági felbontása útján s jelzett papírlap alapján a címet megállapítani és a csomagot mégis kézbesíteni lehessen.

Kívánatos továbbá, hogy a feladó saját nevét és lakását a címirat felső részén is kitüntesse.

A csomagok tartalmát úgy a címíraton, mint a szállítólevélen szabatosan és részletesen kell jelölni.

Budapestre és Bécsbe szóló, élelmi szereket illetve fogyasztási adó alá eső tárgyakat (húsrenvő, szeszes italok stb.) tartalmazó csomagok címzeteire, nemkülönben az ilyen csomagokra vonatkozó szállítóleveleken a tartalmat minőség és mennyiség szerint (pl. szalonna 2 kgr., egy pulyka 3 kgr., 2 liter bor stb.) kell kiírni.

A tartalom ily részletes megjelölése a fogyasztási adó kivétele szempontjából szükséges és a gyors kézbesítést lényegesen előmozdítja.

Nagyváradon, 1902. december 5.

Schöpfli s. k.

Regészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 kr-ért Kedden és csütörtökön d. u. 3-5 óráig 20 kr-ért. Más időben 50 kr.

UJDONSAGOK.

A katolikus kör Schlauch-ünnepélye.

A nagy csapás, mely egész közéletünket sújtotta dr. Schlauch Lőrincz bábórnok elhunytával, mélyen érintette a katolikus kört is, melynek az elhunyt főpap feledhetetlen védnöke volt.

A katolicizmus mély gyászából különösen ezt a nagyjövű kört illeti tehát nagy rész, melynek nemes czébjait az elhunyt teljes lelkéből átérzte és támogatta.

Eme gyászból kifolyólag rója le a kegyelet adóját a katolikus kör mához egy hétre, a mikor nagynevű bábórnok-püspökünk emlékeztére gyászünnepélyt rendez. Az ünnepélyre a következő meghívót bocsátották ki:

Meghívó. A nagyváradai katolikus kör Istenben boldogult védnöke **Dr. Schlauch Lőrincz** bábórnok-püspökünk emlékeztére **1902. évi december hó 21-én** a prem. r. ka. n. főgymnázium dísztermében **ünnepélyt** rendez, melyre kivül címzett urat és b. családját tisztelettel meghívja a rendező bizottság. Az ünnepély d. e. 11 órakor kezdődik. Jelen meghívó belépti jeggyel is szolgál.

Műsor:

1. Elnöki megnyitó.
2. Statut illi summum sacerdotium. Irta: dr. Szemethy Géza. Öt szólamban előadja a működvelő vezetés énekkar.
3. Emlékbeszéd. Tartja: **Radnai Farkas** felszentelt püspök.
4. Aldott lezén emléke. Irta: dr. Szemethy Géza. Négy és nyolcz szólamban előadja a működvelő vezetés énekkar dr. Szemethy Géza vezetésével.

A díszes meghívók a Szent László-nyomda ízlését dicserik. Exp. dialásuk a legközelebbi napokban fog megtörténni. A ki a napokban meghívóját tévedésből meg nem kapná, sziveskedjék címét lapunk szerkesztőségével közölni.

A jogakadémiai zeneegyesület hangversenye.

A nagyváradai kir. kath. jogakadémia ifjúsága k. b. e. b. n. működő zeneegyesület ma, vasárnap délelőtt rend. z. a premonstrei főgimnázium

nemokára annyi vörös csik lesz, mint a főd hátán! Nagy bögrére fakad, oszt' el... Elni szed-e aju-kám? Az igéretét megtartottal! Bizonyosan a cselédekkel hecz-cz-lte fel, mert egyszer csak jöi haza apácskám nagy nyögve, le akarja húzni az ingét, de az a hátára van tapadva... Dühös volt apám akkor nagyon: — Te miattad szenvedek te talpnyaló! oszt' jól megrakott. Pedig abban se volt igaza, hogy talpnyalónak mondott — az nem voltam világleletemben...

— Ugy van, az soha sem voltál bizonyított a fogoly — és összerézzen — látszik rajtad most is, hogy soha sem lehettél talpnyaló, — tette hozzá gyorsan...

— Furcsa vagy! — kiáltott J. fin. Micsoda, kicsoda vagy? Hogy úgy vándorolsz, tán nincs is sekiid a világon — se gy-rek-d, se hazad! Tán valami nagyot vétettél — ki tudja? — meglehet! Nyomorult vagy — annyi szent!

— Igaz, igaz! — mondta a rab.

Es megint hallgattak. A nap már leszállt, az ároyékok mélyebbék lettek.

Felkelt J. fin, megmarkolta a botját és hivatalos jegvét a mellére tűzve, szigorúan rászólt: — Kéj fel, meggyök!

— Nem megyek! — mondta a fogoly.

— Micsoda! nem mégy? — kiáltotta bámulva és dühösen J. fin.

— Persze, hogy nem! itt akarok éjszakai... Na, gyujtsál tüzeckéll!

— M j d adok én neked éjszakázás! O yan tüze két gyujok az oldalbordád közé, hogy magad is elbambul, hallod! f-nyege ő őt J. fin, de b-nőőteg vékkép el volt c-dalkozva. Es J. fin tessziorubb hangját vette elő, mely rendelkezésére állt: — Most már eleget jartad a bolondjait, te semmi-zi. Kéj fel, mert megkötöztél k — oszt' akkor menni fúsz, arról jól állok! Erred? No, talpra — mert ütök!

— E gem? mosolygott a fogoly.

— Hat oszt' már mért ne?

— Tuczok Wattyt akarod te, J. fin Gryslov meztől?

— O te — no nézd! — kiáltott f. l. J. fin meglep-tt n. Mit b-sét-iz itt összevissza? Svinduzni akarsz? Húgyj fel vele, azt mondom...

— No ne kiabálj már, J. fin! Itt az id je, hogy rám ismeri! mosolygott a fogoly nyugodtan és f. ikelt. Na, hogy vagy öregem?

J. fin megharál a kinyújtott kéz elől és rámer-dt a foglyára — aztan remegni kezdett az ajka s egész arca ráncos lett a belső felindulástól.

— Viktor A. xandrov esl... csakugyan, maga az? — kérdezte su to va.

— Akarod, hogy megmutassam a papirjaimat? Vagy jobb lesz, ha a régi időt hozom az eszedo? H t — emekszel még, mikor egyszer az erdőben a farka-v rembe estél? M-g mikor én fész ksz-dé- közben, f j l lefelé, c-öngve maradtam egy ágon? Meg mik r az öreg tejes

asszonytól t-jelt lopunk? Meg hogy mennyi mesét mondt nekünk.

Az r-s k-ő hangon felnevetett s valahára beszélni kezdte, a t-él-ű, hogy társára nézve: — Hat mit tegyek? Ho yue örülök... örülök... Maza az csakugyan... De hogy higgyem el? Maza — és ilyen történiákl! A hüvőre — utlevél nélkül — kenyéren él — dohánya nincs... sz-reimes Is eneml Et már mégsem jartad! Ha még én lennek magy — maga meg az őrl! Még ugy is jobb lenne! De így — hogy is van csak? Hogy m-rj k a szemé elé kerülni? Miazd őrmel gondoltam magára. M kor ugy neha elmondom: Watty — mindig fáj a szívem — oszt' most — itt vagyunk lal Uram I-tel! A nép k el se hiszik majd, ha ezt el-beszélek nekik az emberl...

Csak ugy maga elé mormolta a szakadozott mondatokat és nézte a cizmáit szakadatlanul, még a k-zével hol a melléhez, hol a nyakához kapkodott.

— A embereknek meg ne is beszéj róla, az nem szükség-s. Most meg hagyd abba a siránkozást — talán te vagy az oka vagy mi? Miazm meg ne ló-nj — a papirjaim meg-vannak, csak azért nem mutatam meg a sztarisztának, mer nem ak-riam, hogy rám ismerjenek. A bátyám nem fog bec-ukanni, hanem talpra állt, mert nála maradok... majd megint együtt vad szu k... Latod öreg, majd jóra fordul minden...

Watty mind-zt szeliden, bátorító hangon

zium dísztermében fény- és nagysikerűnek ígérkező első hangversenyét.

Emeli a hangverseny fényét M. Rédey Szidi, a Szigligeti-színház egyik kiváló művésznőjének közreműködése, ki a »Windsori vig nők«-ből fog zongora kíséret mellett egy nagy áriát énekelni. A hangverseny kezdete 11 órakor, s belépti díj csak egy korona, de feltételeket, tekintve, hogy a befolyó tiszta jövedelem a jogász ifjakat segélyező egyesületet illeti, a rendezőség köszönettel fogad és hirlapilag nyugtáz.

A művészetet pártoló közönség bizonyára zsufolásig fogja a főgimnázium dísztermét megtölteni s így nemcsak erkölcsi, hanem anyagi siker is fogja koronázni a jogász zeneegyesület büszkőségét.

A változatos műsor a következő:

1. Czibulka A.: »An Dich« valserserenade. Előadja a zeneegyesület.

2. Zonloff: »Művészek álma.« keringő. Czimbalmos előadja Persz Ferencz IV. éves joghallgató.

3. Schubert F.: Forellen quintett. Op. 114. Előadják hegedűn: Reisz József, violán: Alliquander Kálmán, cellón: Ugolini ur, nagybőgön: Voszka István, zongorán Vomácska József zenetánár.

4. Aria a »Windsori vig nők«-ből. Enekl: M. Rédey Szidi urhölgy, zongorán kíséri Vomácska József.

5. Haydn J.: »11-ik symphonia.« Előadja a zeneegyesület és a színházi zenekar.

Előfizetési felhívás.

Két hét múlva kilencedik évfolyamát kezdi a Tiszántul. Nyolcz év viharai közt megérősödve indul új küzdelemre.

Manapság, mikor mindenfelé hazug jelszavak hódítanak, nehéz volt lapunknak a maga nyíltan kibontott zászlaja mellett megállni. Nem tagadjuk, a csaták tűzében többször megremegettünk, mely a zászlót el nem hagyta s nem egyszer aggódva néztünk jelszavainkra, melyek zászlónkra írva ragyogtak.

Hála Istennek, ezen túl vagyunk. A Tiszántul szilárdul gyökeret vert a nagy vidék közönsége közt, bizonyosságul annak a hősi erőnek, mit a magyar kereszténység ma is képvisel.

Magyar lelünk erős hite, hogy a mint a kereszt alatt lett nagygyá e haza a múltban, a

kereszt alatt lesz nagygyá a jövőben is. És erős hite ez annak a közönségnek is, mely oly bensőséggel támogatta eddig lapunkat.

Ehhez a mi lelkes közönségünkhöz fordulunk, kérve szíves támogatását a jövőre is. És kérjük, az új év küszöbén ajánlják lapunkat ismerőseik körében, hiszen ezzel nem annyira nekünk, mint inkább a keresztény haladás eszméjének szereznek híveket.

A Tiszántul az marad ezentúl is, ami eddig volt: az igazság őszinte katonája. Elveinkért mindent, elveinket semmiért és senkiért. A mellett a napi események hő krónikása és igaz bírója, a közönség igaz barátja.

Az előfizetési árak lapunk homlokán olvashatók.

Minden új előfizetőnk is megkapja lapunk nagyértékű karácsonyi ajándékát, a

Tiszántul nagy képes naptárát,

mely naptári és gazdag szépirodalmi részen kívül tartalmazni fogja Biharvármegye és Nagyvárad teljes czimtarát.

Lapunkba dolgoztak az elmúlt évben:

Vezércikk: Dr. Bozóky Alajos, Fetser Antal, dr. Prohaszka Ottó, dr. Karoly Irén, Kirschauer Ödön, dr. Justh Károly, Mihók Sándor, dr. Vucskics Gyula, Kacsvinszky Andor, Palfy Béla, dr. Krüger Aladar, Bodnar Janos.

Tárca: Kincs István, Kántor Béla, Bán Aladar, Szemethy Géza, dr. Némethy Gyula, dr. Kovács S. János, ö. v. dr. Személy Kálmán, dr. Lindnerberger János, Emler György, Endrey Kálmán, Stell. Szöke Berta, Szabó Ilona, dr. Helvey Lajos, M. nyiné Prág Olga, Deér, Csontos Sándor, Palfy Béla, dr. Krüger Aladar, Du ka Akos és fordított tárczák a világirodalom legjelesebb íróitól.

Hírek: Vidosits Gyula, dr. K. A., Marschand Ödön, Du ka Akos, Niedermann Gyula, Ludvig Gyula és vidéki tudósaink.

Tanügyi, irodalmi és egyéb cikkeket közlőnk szamos jelesétől közönségünk.

Színház: Dr. Krüger Aladar.

Regényrovatunkban Sinkieicz Henrik világhírű regényét, a Tüzzel vassal eziműt közöljük; ennek bef. jezése után **Conan Doyle** lől, a szeniális angol regényírótól fogunk közölni egy érdeklésítő bü. ügyi regényt.

Mindzeke a munkatársaink támogatni fognak ezen új is — kérjük a közönséget, mely munkatársaink által szerette meg lapunkat, szintén ne vonja meg támogatását ezen új sem.

A Tiszántul

kiadóhivatala.

A Tiszántul

szerkesztősége.

TAJFKOZTATO.

Decz. 21. A Kath. Kőr Schlauch-ünnepéje a főgimnáziumban

Decz. 31. A tisztikar Szilveszterestéje.

Jan. 10. Jogá-zbál.

Jan. 18. Fehérkereszt-bál.

Jan. 24. A tisztikar hangversenye és táncestéje.

Febr. 7. Tiszti-bál.

Tisztelettel kériük vidéki előfizetőinket, kik hátralékban vannak, hogy azt mielőbb rendezni sziveskedjenek.

* **Városatyja jelölés.** A nagyvárad 48-as függetlenségi párt választmánya tegnap este értekezletet tartott Szokoly Tamás előklote alatt a küszöbön álló városatyaválasztás tárgyában. A megbeszédett egy helyre a választmány dr. Dóri Ferenczet jelölte. Ugyanezen választmány a multkor ülés-n már kimondta, hogy csak iparost jelöl. Ezért különösnek találjuk a választmány mostani megállapodását; hatha az iparos választópolgárok is különösnek fogják találni?

* **A téli megyegyűlés.** Biharvármegye törvényhatósága szerdau, december hó 17-én délelőt tartja meg rendez téli közgyűlését. Ezuttal is száakra megy a tárgyalásra kitűzött ügyek száma. Eöklertnek a katonai javaslatok, a Kossuth emlékének törvénybe iktatásáról, a Rakóczy, Beresényi és Thököly Imrét kitagadó törvények törleséről szóló társ-törvényhatóságok áiratai. A közgyűlés előreláthatólag két napig tart.

* **A nagyszalontai választás a megyénél.** Biharvármegye központi választmánya tegnap szombaton délelőt ülést tartott Szunyogh Péter alispán előklote alatt a nagyszalontai képviselőválasztás ügyében. Az alispán előterjesztette a december hó 11-én Nagyszalontán megejtett országgyűlési képviselőválasztás jegyzőkönyvét, amely szerint a választás a törvényben előirt formák között folyt le, s Balogh Mihály választatott meg a nagyszalontai választókerület országgyűlési képviselőjévé. A választási jegyzőkönyv egy példányát a belügyminiszterhez, egyet a képviselőház előklőséghez küldenek meg. A harmadik példányt pedig Biharvármegye levéltárába helyezik el. Több tárgya nem volt az ülésnek. Tegnap jelent meg az új képviselő is a parlamentben, ahol megbízó levélét benyújtotta.

mondta, úgy ahogy a felöltök kis gyermekeket vigasztalni szoktak.

Szemben a felhővel az erdő mögül feljött a hold, bevezüstözte a széleit, lágy opal színekbe öltöztette. A rozok között halkán szölt a fűrj, valamelyik fan halkály kop csolt — az éj sötétje mind mélyebb-mélyebb lett.

— Az már igaz! — kezdte J. fim halkan. Iván Alexandrovics nem fogja az édes testvérét elhagyni, oszt akkor majd jobbra fordul a sorsa. Ez mind igaz — elmegyünk majd vadászni is — de hiába, mégis csak rosszul van ez így! Én mindig azt hittem, hogy csudatetteket fog mivelni! Ozt az élet egész más hokot!

Witty Tuczkow felkaczagott.

— Hdd el J. fim, balyuskám, tettem én életemben eieget... A mig tartott b-nye, a részből éltem, de elfogyott... szolgálatba léptem, de nem tudtam megférti az emberekkel. Aztán színész lettem, segéd egy f kereskedésben, aztán színházi vállalkozó, de megint

elcsózt mindem... mindig tele voltam adóssággal, mindig valami kellemetlen dologba keveredtem bele — no de mindennek — végül

A fogoly egy mozdulatot tett a kezével és kedélyesen nevetett.

— Most balyuskám, láthatod, nem tartozom többé a nagy urakhoz! Abból kigyózultam! Most majd egész kedélyesen rendezük be az életünket — ugy-e? Na, hát ébr-dj már f. I.

— Az csak — úgy van! — mondta J. fim nyomott hangon. Szégyell-m magamat, — hogy ugy minde falét mondtam magának, — illelen szavakat, m g mindent... bizony csak nagy paraszt vagyok én, ki tehet róli?... lát majd it éjszakázok? Mi djárt tüzet gyujtok.

— No hát mozdulj!

A fogoly, arc/czal feifelé, elnyujzózkodott a földön, az ör pedig eltűnt az e-dőszél-n s csak hamar hallani lehetett a száraz gallyak tördelesét. Nemsokára megjelent J. fim jó rakás tűz lövel s pár perc múlva fűrge lángocskák lobogtak a száraz gallyak-kás fölött.

A pajtasok szemb-n üt-k egymással, gondolkodva nézték a tüzet, a fogoly pipázott...

— Éppen mint azelőt — mondta J. fim busan.

— Cs k az idő járása nem az most, — mond a Tuczkow.

— Bizony az élet nehezebb, — hogy elbánt magával...

— No ki tudja még, ki másall! — nevetett Tuczkow.

Hallgattak.

— Hej! Szerelmes Istenem! Witty! Szépen vagyunk... — kezdte újból J. fim vigasztalhatlanul.

— Na elég volt már ebből, öreg! A mi megtörtént, a on nem lehet változtatni, — bölcsekedett Tuczkow, vigasztalva pajtasát.

Mögöttük a halkán sutogó erdő sötét f. la emelkedett, a máglya viasz pattogó t. zajtalan árnyak tánczoltak körülöttük s a földeken átláthatatlan nomály terjengett tova...

Szenzációs újítás. — Alapított: 1893.

Freund Benjámín

mű óras, ékszerész és látszerész. Óra, ékszer és látszer nagy raktár. Legelőcsőbb óra- és ékszerjavító műhely.

Nagyvárad, Fő-utca.
Szechenyi-szálloda épület.

Nem reklam, hanem egy technikai kiszámítással oly olcsón javítok órákat, hogy mindenki csekély díjért jól járó óra birtokába jut. Ezen újítást olykép rendeztem be, hogy a legújabb gépekkel szereltem fel üzletemet. Eddig egy rugó mindenütt 1 frba került, nálam 40 kr, óraüveg 5 kr., mutató 5 kr., hajrugó 50 kr., óratisztítás csak 50 kr. Minden nagyobb javítást is csak potom árért készítetek. Aranyforrasztás 20 kr., ezüstforrasztás 10 kr. Minden óra vagy ékszer újjalakítása barmulatos olesó árért. Gyűrűbe vagy fülbevalóba köveket 10 krtól fejjebb. Nagy választék arany, ezüst, nickel, svájci zseborákban, valamint fali, inga, ébresztő és irodai órákban. — Valódi 14 karátos aranygyűrűk, fülfüggők, karékek, lánczok, joujouk, ugyszinte ezüstbe. — Valódi 14 karátos aranytárgyak grammja 1 fr. — Valódi svájci zseborák 2 frt 50 krtól fejjebb, a ztali órák 1 frt 20 kr, serkentő órák 1 frt 80 kr., nickel lánczok 10 krtól. A legfinomabb kristály szemüvegek, hőmérők, barométer orvosi rendelete is. A nálam javított órákért 1 évi szolid jótállást vállalok. — 10 frt bevásárlással ingyen email-képeket készítetek bármindó fénykép után. Törött, vagy ócska aranyat a legmagasabb árban beváltok. Beváltó intézet a fő-utcai üzletemben.

Minden órajavítás nem 90 kr, hanem jóval olcsóbb.

* **Vásár az árvák javára.** Nagyváradi előkelő urhölgyei minden évben megtalálják a módját, hogy a közönség bevonásával nagyobb szabású munkát fejtsenek ki a jótékonytér-ten. Özv. **Des Echerolles Kruspér** Sándorné szül. b. **Gerliczy** Stefánia urhölgy nagyobb szabású mozgalmat indított a városi árvaház árváinak érdekében. A nemes célra a jövő vasárnap, december 21-én, a Fekete Sasban karácsonyi vásárt rendeznek, amelyen a közadakozásból begyűlt tárgyakat, vadakat, élelmiszereket stb. sorsolnak ki 20 filléres tétékért. A jótékonyágáról ismert főrangú hölgyet a vásár rendezésében Nagyváradi előkelő hölgyei támogatják.

Ujabbán ismét több adomány érkezett be a vásárra és pedig nyeremtárgyak beszerzésére készpénzben a következők: adakoztak, **Sebestyén Lajosné** 10 korona, **Lucza Lajosné** 5 korona, **N. dányi Károly** 10 korona, **Bordé Ferencné** 10 korona, **Harmathy Károlyné** 5 korona, **Krausz Samuné** 30 korona, **Nahodszky alezredesné Szabadkáról** 10 koronát, természetbeni adományokat pedig a következők: **R. ndes Szidorné** 2 korsó likőr, **Dick Katóka** Méztelegről 25 doboz csukorkát, **Hischmann I.** 5 doboz deli gyümölcsöt, **D. utsch Simonné** 1 kiló kávé és 2 kiló csukrot, **Elek József** divatárú kereskedő 6 regatta s 6 csokor nyakkenő és 5 drb. f-jkendő. Az előkészületeket özv. **Des Echerolles Kruspér** Sándorné vezetésével a rendezőség már minden irányban megtette s így ha a közönség áldozatkészsége az eddigi arányokban fog megnyilatkozni, remélhető, hogy a vásár jól fog sikerülni s tekintélyes összeg fog jönni a szegény árvák javára. A vásáron megtartandó sorsjátékot a város polgármesteréhez tagnap intézett leiratában a pénzügyminiszter már engedélyezte; a sorsjátékot tekintettel arra, hogy a tiszta jövedelem kizárólag jótékony célra lesz fordítva, mindennemű jartékdíj és illeték alól fölmentette. A hazai ipar nevében e helyen is elismeréssel kell adoznunk a pénzügyminiszternek, azon kijelentéséért, hogy a nyeremtárgyak, amennyiben azok iparcikkek lennének, a hazai ipar termékeiből választandók. A női választmány íméltelen körülményben a nemes keblű emberbarátoktól, hogy jószívűkre hallgatva, juttassanak adományokat a jótékony célra, minél számbanban, hogy így az árvák azandékait felsegítse célhoz vezessen.

* **A katonaság és a vasút.** A közös hadügyminisztérium és a vasuti igazgató-ág egy most megjelent rendeletére teszi figyelmessé a katonaságot, a melyben ki van mondva, hogy a szolgálaton kívül álló katonák, a hivatalos legitimáció alapján vasuti kedvezményre nem tarthat igényt. Ezért a hadügyminiszter elrendeli, hogy a szolgálaton kívül álló katonáktól ezek a legitimációk bevonandók. Ebből az alkalomtól emlékeztetbe idézi a hadügyminiszter a szolgálati szabályzatnak azt a rendelkezését, hogy a nem hivatalos katonasághoz tartozó, nem aktív katonák (lelkészek, hivatalnokok) az egyenruhát csakis ünnepélyes alkalmakkor használhatják, tehát utazás alkalmával annak viselése nincs megengedve.

* **Hatályon kívül helyezett névmagyarosítás.** A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a folyó évi november hó 19-én 123.553. szám alatt kelt belügyminiszteri rendelet, melyvel **E. w. ä. der Ignác** győri illetőségű budapesti lakos családi nevének Erdélyi névre való átnevezését megengedtettt, a 127.031—1902. szám alatt kelt belügyminiszteri rendelettel hatályon kívül helyeztetett. Ilyen is ritkán fordul elő.

* **Közigazgatási bejárás.** A **Mo-kovits A.** és fia gyári cég ipartelepére a közúti vasutvágányát bevezetni óhajtja. Eddig a szomszédos terület miatt nem vezethette be a telepre a vágányt, hanem csak a gyár előtt állott meg a vasúti kocsi s abból emberi erővel kellett be- és kiszállítani az árut. A vágány köz-

igazgatási bejárását a vasuti és hajózási felügyelőség december 17-én délután 2 órára tűzte ki. A bejárásnál Nagyváradi város részéről **Bordé Ferenc** főjegyző, **Dús László** v. főgyógyász, **Gerő Armin** főkapitány, **Kösegyh József** v. főmérnök és **Mezey Mihály** vesznek rész.

* **A zenekedvelők próbája.** A nagyváradi zenekedvelők együttlétének zenekarának tagjait kórem, hogy a f. hó 15-én este 8 órakor tartandó próbán teljes számban megjelenni sziveskedjenek. **Az elnökség.**

* **A nemzeti kaszinó mai arcképleleplezése.** A Bihar megyei nemzeti kaszinó ma délután 4¹/₂ órakor rendkívüli közgyűlést tart a kaszinó helyiségében, melyen — le akarván róni háláját a kaszinó néhai nagyevű elnöke **Tisza Kálmán** emlékével szemben — házias ünnep keretében leleplezni fogják **Tisza Kálmán** élethű arcképet. Az emlékezésedet dr. **Hoványi G.** fogja mondani. A kaszinó választmánya következő meghívót bocsátotta ki az ünnepélyes rendkívüli közgyűlésre:

A Bihar megyei nemzeti kaszinó folyó 1902. évi december hó 14-ik napján d. u. 4 és fél órakor az egyület helyiségében tartandó rendkívüli közgyűlésére az együleti tagok tisztelettel meghívottak.

Tárgy: **Tisza Kálmán** arcképének ünnepélyes leleplezése.

Nagyváradi, 1902. november hó 28 napján.

A választmány.

* **Szibériai hideg.** Az idő ugyancsak befogott, kemény, hideg, bár hivatalosan még nem érkezett el a tél. Hó borít mindent, s a kisebb vizek már jégoánczállal vannak borítva. A Körös folyó is nagyobb részben befagyott. A hőmérő higanya éjjelenként 22—23 R. fokra száll alá 0-on. A napalok is metsző hidegek. Tegnap délelőtt 13—14 fok hideg volt. Jellemző különben a kemény hideget az is, hogy a katonai őrállásoknál fél órára szorították a felváltást s az örök kettős köpenyben, szőrscizmában vannak. A járőrök sietve tűnnek el egymás mellett, mintha mindannyiuk reagenteg sürgős volna a dolga. — Csak természetes, hogy ilyen csikorgó hidegben a tél poezise is a meleg szobára szorítkozik.

* **Iskolás gyermekek veszélyben.** A város házában sok szó esett már arról, hogy az ör. utcai új községi elemi iskola épülete mellett az u. o. tábornoki lak egyik mellékhelyisége majdnem három méternyire kis őszellik az útra s ez nemcsak a szabad közlekedést akadályozza, hanem alkalmat szolgál a zűgállandó bepszukítására. A közgyűlés a kiszűgellő rész mikénti eltávolításának módjait bevarja a tanácstól. A másik bajt a tapasztalat mutatta meg. A szűk utcában az iskola előtt a kocsi gyorsan hajoghat s ezáltal az iskolába járó apró gyermekek ki vannak téve az elgázolás veszélyének. A baj elhárításáról a rendőreg van hivatva gondoskodni, miért is hívjuk erre a körülményre a főkapitány figyelmét.

* **A hátról.**

Szék Kálmán tiltakozik az ellen, hogy ő Körbernél előszobázza. Ő egyenesen benyit osztrák kollégájához. Legfőleg a magyar nemzet jogos követeléseit hagyja az előszobában.

A miniszterelnök egyre utazgat Budapest és Bécs között Ennek a sok utazásnak a kiegyezés ügyében az lesz a vége, hogy Magyarországot éri vasuti szerencsétlenség.

(**Kakas Márton.**)

* **Carmellini bűvészestélyei.** Carmellini, a kitűnő lűvész, ma este a »Fekete Sas« nagytermében fogja produkálni meglepő mutatványait. Az élvezetes bűvészestélyre felhívjuk olvasónk figyelmét.

* **Megfelelő közgyűlési határozat.** Nagyváradi város törvényhatósági bizottsága a város részére szállított író- és irodaszerek szállítását 6 évre **Helyfy Lászlónak**, mint legelőnyösebb ajánlattevőnek adta ki. Ez ellen a **Csathó** és társa cég, amely nem is pályázott, felelőbe adta a belügyminiszterhez, azt kifogásolva, hogy **Helyfy László** nem hazai, hanem külföldi gyártmányú cikkeket szállít a város részére. A felelőbeadás a következő:

Nagyméltóságú Miniszter Ur!
Kegyelmes Urunk!

Nagyváradi város tanácsa az 1903—1905. évekre szükséges irodaszerek szállítására f. év és hó 3-án árlejtést tartott az idecsatolt árlejtési feltételek és szükségleti kimutatás alapján.

A táblázatos kimutatás részleteibe való betekintés valóban megdöbbentő eredményt tüntet elő, mert élenken beigazolást nyer azon körülmény, hogy ez árlejtésnél a legnagyobb hidegvérrel lábbal tiportatott a magas kormányon azon tiszteletet parancsoló nemes intentiója, hogy »partoljuk a hazai ipart.« Nagyméltóságod bölcs és körültekintő belátására bizzuk annak elbírálását, hogy valjon szükséges-e amerikai papírt, angol és bécsi tollat, budweisi írót, bodenbachi és londoni tintát stb. vásárolnunk akkor, midőn épen e cikkek előállítására ma már igen előkelő gyáraink vannak melyek még a külföldön is nevet szereztek a tiszt magyar iparnak. Ehhez hasonló körülménnyel az utóbbi években egyáltalán nem találkozunk s nem hiszünk, hogy a Nagyméltóságod vezetés alatt álló magas kormány áldozatkész munkássága és törekvésével ez harmonisálma.

Mi kereskedők a magán vevők részéről amugy is ki vagyunk téve azon kellemetlen ellenszenvnek, mely ma még a magyar gyártmányok iránt viseltek s valóban sokszor minden ékesszólásunk dacára eredménytelen a küzdelem; így tehát jogos a felháborodás azon, ha Magyarországon még a hatóságok sem respektálják a magyar ipar fellendülésére célzó törekvéseket. Bennünket a dolog közvetlenül nem érdekel, mert a pályázatban — épen a fenti okoknál fogva — részt nem vettünk, nem tartottuk magyar kereskedőkhöz méltónak azt, hogy ilyen pályázatban részt vegyünk sőt több mint valószínű, hogy hason gondolkozás módval volt Nagyváradi város több szakmabeli kereskedője felruházva, mert akkor midőn ily cég 10 van a helyi piacon annak szállítására vonatkozólag csak 3 pályázott.

Méltóztassék az immár letárgyalt árlejtést megsemmisíteni s utasítani az illetékes hatóságot, hogy újabb árlejtés iránt mielőbb intézkedjék.

Felterjesztésünket Nagyméltóságod kegyes jóindulatába ajánlván, vagyunk kiváló tisztelettel Nagyváradon, 1902. december hó 12.

Csathó Gábor és társa
nagyváradi papírkereskedő cég.

* **Ez aztán a jövedelem.** Kényelmes karcsékben illatos szivar bodor fűtkarikáit eregetve ül az ur és beszél: A szerencse, fiatal barátom, furcsa ragadozó állat; a kit felkapott, ahoz ragaszkodik, nem hagyja el. Nézzé csak, én ma reggel felmentem egy házba, valami ügyvedet kerestem. Mikor jövék lefelé, szemközt jön velem egy ismerősöm és megszólít:

— Ön árverezni akar?
— Árverezni . . . feleltem én.
— Ne árverezzen . . .
— Hja annak módja van . . .
— Elég lesz ötszáz forint?

— Az ön kedvéért — feleltem én és zsebre vágtam az ötszáz forintot. Nem akartam én árverezni, azt sem tudtam árverés alatt van e a ház. A történet befejezése az, hogy a ház becsáron alul került dobra. A nagy madár kapott ötszáz forintot a kisebb karvalyok tollára is ráragadt néhány forint. Megjegyezzük hogy az ingatlan árveréseknél sok ember él abból, hogy leteszi a bánom-pénzt és sápert visszavonul. Bizony nem ártana, ha az árverések rendszerét is módosítanák, szabályoznák.

* **Ponhamisítók elfogatása Aradon.** Szenzációs fogást csinált pénteken az aradi rendőrség. Alig pár óra leforgása alatt egy pénz

fölsőt is ott lebeg, adta a témát ehhez a darabhoz. Ezuttal kétféle becsületéről van szó: az anya becsületéről és a leány becsületéről. Az utóbbi odaveti magát az áldozatnak az elsőért és ebben van a drámai konfliktus magva. Talán a már ismert összes Echegaraydaraboknál nagyobb és mélyebb hatású a »Halálos csönd.« A drámai társulat nagy ambícióval készül a dráma bemutatására.

Kornevillei harangok. Planquette gyönyörű operettjének a »Kornevillei harangok«-nak reprizére készül az operett-társulat. Szombaton este kerül színre a darab. Szerpolettet Rédey Szidi, Zsermént Bilkey Irén játsszák. Heltai Jenő, Pintér Imre, Kalmár, Szatmári stb. játszanak még.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 87.

Bérlet 72. sz.

Ma vasárnap, 1902. december 14-én:

Délután 3 órakor félhelyárral:

Goldstein Számi.

Énekes bohózat.

Este 7¹/₂ órakor rendes helyárral:

Tiszt urak a zárdában.

Operett.

SZEMÉLYEK:

Ponkuré gróf	— — —	Csatár Győző
Luiz) anokahuga	— — —	Amon Margit
Mari)	— — —	M. Rédei Szidi
Gontran de Solanges) muskétás	— — —	Perényi
Narcis de Brasec) kapitányok	— — —	Pintér Imre
Pisart, fogadó	— — —	Szatmáry Árpád
Szimon, piaczér leány	— — —	Örley Flóra
Zsanton) falusi lányok	— — —	H. Czene Stefi
Zsaklin)	— — —	Vankó
Fejedelem asszony) orsolya	— — —	Tóváry Anna
Opportuna nővér) szüzek zár-	— — —	T. Pogány Janka
Agata növendék) dájában	— — —	Kulinyi Mariska

HELYARÁK: Nagypáholy 7. ill. földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodeleleti páholy 4 forint. Zsolye 1 frt 50 kr. Körzék 1 frt 20 kr., Támlászek, 1 frt. Erkölyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr. Erkölyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártzék 60 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy szinlap 10 kr.

Jegyek előre válthatók színház jobb oldalán, a bérházzal szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás 7 órakor

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3 órától előre válthatók.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Holnap hétfőn, december 15-én:

Az őrnagy ur.

Bohózat.

ZENE ES MUVESZET.

Műkedvelők a színpadon.

Érdekes színházi eseménye lesz karácsony hetének. December 21. és 22-én uri műkedvelők lépnek a színpad deszkáira s a Tarka színpad mintájára, érdekes és élvezetes műsori adnak elő.

Az érdekes vállalkozás élén özv. Des Echerilles Kruspér Sandorné áll, a rendezés pedig ifj. dr. Dobay István érdeme.

Az érdekes esték műora a következő:

1. Prolog. Mondja dr. Dési Géza.

2. Enekszám. Énekl. Eleméry Klárka.

3. Dalog. Előadja Cseresnyés Juczika és dr. Dobay István.

4. Zongora hangverseny. Előadja Mihályházi Margit.

5. Spanyol kettős táncz. Előadja Fiescher Aranka és ifj. Örley Kálmán. Spanyol zenészek: Moess Károly, Pfeiler Jenő és Frankó Sándor.

6. A SEGÉD JUHÁSZ.

Szeceessziós népszimfű. Irta: Szomaházy István.

SZEMÉLYEK:

Bíróné	— — —	Eleméry Klárka
Segéd juhász	— — —	ifj. Dobay István
Ki-bíró	— — —	Halász Lajos
Czigány	— — —	Frankó Sándor.

7. a) *Hangverseny.* (Grósz Imre, Grósz Andor, Valdmann Iván)

b) *Gavotte táncpróba.* Párok: Dr. Dési Gézáné és Lukács Ödön, H-gyesi Katinka és Lázár Lóránd, Hlatky Margit és Sebő Mihály, Lacsnay Irén és Tóth Ede, Miskolczy Irma és Örley Kálmán, Örley Anna és Miskolczy Pali, Szemes Ilonka és Szabó Kálmán.

Rokókó magántáncz. Lejti: Nadányi Ilona.

c) *Maria Antoinette Rianonbau.* Mária Antoinette: Meskó Boldizsárné; főudvarmester: Thury László.

Rokókó párok: Eleméry Istvánné és Böszörményi Géza, Ember Gézáné és Cseresnyés Béla, Nadányi Margit és Frankó József, Ficzek Margit és Péterffy Elemér, Moskovits József és Schwarcz István, Sas Edéné és Géczi Imre.

8. Mesék.

Az itt szereplők részletes névsorát a holnapi számunkban adjuk.

NYILTTER.

!! Karácsonyi vásár !!

Diszművek . . .
Imakönyvek . . .
Költemények . . .
Képeskönyvek . . .
Ifjusági iratok . . .

bolti áron alul

csak

68

Csathó Gábor és Társa

könyv- és papírkereskedésében

Nagyváradon, Fő-utca 3.

— (rég. Bazár-épület) —

== kaphatók. ==

Levélpapírok dobozban, emlékkönyvek,

íróasztali készletek és más

irodai cikkekkel állandó újdonság.

Ügyes

jó megjelenésű intelligens fiatal emberek egy első rangú biztosító intézetnél üzletszerzéssel havonta 100—200 koronát kereshetnek.

Czím a kiadóhivatalban.

Szabott árak!

Karácsonyi és újévi ajándékok legalkalmasabb bevásárlási helye!

China-ezüst gyári raktár

néven új, fényes, régi szükséget pótló üzlet nyílt meg Nagyváradon, a

BÉMEH-TÉREN,

(Lukács aranyműves eddigi helyiségében).

A »CHINA-EZÜST GYÁRI RAKTÁR«-ban

művészi kivitelben és meglepően jutányos áron kaphatók a legmodernebb china-ezüst cikkek, leg-hirnevesebb elsőrangú gyárakból. Ezek a cikkek ma már alig nélkülözhetők az uri házakban s jutányos áruknál fogva a legalkalmasabbaknak bizonyultak a háztartásban. A legelőkelőbb ilyen műgyárak remekei vannak felhalmozva a Nagyváradon most létesült china-ezüst raktárban, melynek megtekintésére felhívjuk a tisztelt közönség figyelmét. 70.

VONCZ ZSIGMOND utóda

HIRSCHNER JANOS

egyenruha- és civil-szabó

NAGYVÁRAD, URI-UTCZA.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy Voncz Zsigmond ur jó hírnevű EGYENRUHAZATI- és CIVIL-SZABO üzletét átvettem és azt

Hirschner János

cég alatt tovább fogom vezetni.

Sok évi működésem, mint elsőrangú fővárosi és vidéki szabócégek első szabásza, reményleni engedek, hogy nagybecsű igényeinek módomban lesz teljes mértékben megfelelni. Együttal van szerencsém tisztelettel jelezni, hogy az őszi és téli időre készült legújabb hosi, brünni és valódi angol kelmék már megérkeztek.

Nagyra-becsült pártfogását kérve és remélve ajánlom magamat

kiváló tisztelettel

Hirschner János.

TAVIRATOK

Bojcssev él.

Budapest, decz. 13. (Saj. tud. táv.) Bojcssev bolgár gárdakapitány ki Szófiában meggyilkolta Szimon Annát és hivatalos értesítés szerint felakasztatott, él. ár akkor rebesgették e hirt, mikor a fejedelem kedvenczét megszóktette Iferics Kladó volt bolgár államférfi nevére 200.000 frankos váltót hamisítottak, tettesként Borován István ruzc-uki földbirtokost tartóztalták, ki büntársul Bojcssevet megnevezte, Bojcssev Berlinben él, onnan

Budapestre jött keresésére két bolgár detektív.

A király látogatása.

Bécs, decz 13. A király ma délelőtt negyed óráig tartó látogatást tett Eulenburg hercegnénél, a Becsből távozó német nagykövét feleségénél. Azután meglátogatta Mária Terézia főhercegnőt és leányait, Mária Annunciata és Erzsébet Amália főhercegnőket, majd visszatért Schönbrunnba. (M. T. I.)

Marseillei péksztrájk.

Marseille, Decz 13. A pékségdek sztrájkja tegnap este megkezdődött. A sztrájkolók beakarják ikeni néhány pékműhelybe, de a csendesség szaboterte őket.

A plewnai emléklap.

Bukarest, december 12. A Plevna bevételének 25-ik évfordulója alkalmából tegnap este a királyi palotában adott lakomán jelen volt a király, a királyné, a trónörökös és neje, Strudza miniszterelnök és a Bukarestben lévő összes tábornokok és tisztek. A lakomán a király nagyon szép beszédet mondott. A lakoma után a Nemzeti Színházban fényes diszlocadás volt, a melyen hazafias művek kerültek előadásra. (M. T. I.)

KÖZGAZDASÁG.

A gazdasági egyesület gyűlése.

A biharmegyei gazdasági egyesület igazgató választmányja a folyó hó 17-én azaz szerdán délután 3 órakor a vármegyeház nagytermében gyűlést tart, melyre a választmányi tagokat ezzel meghívom.

Tárgyak:

1. Földmivclésügyi miniszter az 1901. évi állategészségügyi évkönyvet, Magyar mezőgazdasági közigazgatás című munkát, magyarországi földmivclésügye 1897—1902. című munkát, Korpely Kalmánnak a párisi kiállítás dohányai reumi munkát, Tiszavölgy átnézeti térképét, — utmutató a ragadós szaj- és körömfajás elleni védekezésről című munkát megküldi.
2. Földmivclésügyi miniszter az egylet tényész alapszámadását jóváhagyja.
3. Földmivclésügyi miniszter szaktudósítókat nevez ki.
4. Földmivclésügyi miniszter Ö. rősközség helyi pénzdijszabásáról szóló tervezetét véleményezés végett megküldte.
5. Földmivclésügyi miniszter a házi ipar tanfolyamokat engedélyezi.
6. Biharmegye hatósága gyümölcsészeti tanfolyamok iránti intézkedése.
7. Nagyvárad város az epreskerti szerződést felmondja.
8. O. sz. Központi hitelszövetkezet értesítése a Nagyvárad közp. iselele tárgyában.
9. O. M. G. E. Baross Károly Agrár öröklési jogát megküldi.
10. O. M. G. E. Tehenek és üszők kivitele tárgyában megkeres.
11. O. M. G. E. Gazda körök szervezése iránt megkeres.
12. Magyar kölcsönös állatbiztosító intézet megkeresése.
13. P. kanavics Imre jelentése a komádi miata gazdaságról.
14. Szalontai gazd. iskola megkeres házi ipar tanfolyam szervezéséről.
15. Szalontai gazd. iskola szervezete tárgyában megkeres.
16. C. és kir. 7-ik hadtest intendaturája átirata.
17. Előkség jelentése a hadsereg ellátásáról.

18. Elnökségi jelentés a lópatkolási tanfolyamról.

19. Elnökség előterjesztése tenyész bika vásárok tartása iránt.

20. Előterjesztés a téli szakelőadásokról.

21. Tagok felvétele.

Nagyvárad, 1902. Decz. 10.

Szabó Főzsef
egyleti elnök

A temesvári szent Miklós országos vásár 1. évi deczember hó 18-ától 22-ig fog megtartani s minthogy hosszú idő után ez lesz megint az első temesvári vásár, melyen a szájszél- és körömfajás betegségek megszűnése folytán — mindenféle állat felhajtása meg van engedve, érthető, hogy ezen vásár iránt mindenfelé a legnagyobb érdeklődés mutatkozik. Szarvasmarhában, lovakban és sertésekben ezuttal rendkívül nagy felhajtás lesz, de előreláthatólag ki fog tünni ezen vásár téli gyümölcs (alma és dő), gyümöcspáli kában és faáruban való nagymérvű kínálata által is.

Elek János és Társa

Társasági jelentése

— A Társaság eredeti távirata. —

Értéktáblázat

	Budapest, decz. 13.
Osztrák hitel	62 --
Magyar hitel	69 --
Alamvasut	675 --
Rimaukereseti	465 --
Magyar pénzügy	4450 --
Balkánkereseti	—
Wagon-kölcsön	—

Határvidék.

	Budapest, decz. 13.
Buza októberre	—
Buza ápriliara	778 --
Tengeri	582 --
Rozs okt.	671 --
Zab apr.	689 --
Kaposzta, repesz, aut.	1190 --

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktáblázat 1902. decz. 13-á.

Magyar aranyjárdék 4%	120 85
Magyar koronajárdék	97 85
Magyar vasut közlekedési aranybanc 4 1/2%	—
M. vasut közlekedési szövetkezet 3 1/2%	—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földteremelési kötvény 4%	98 --
Magyar pénzügyi és közlekedési kötvény	100 --

Magyar aranybanc	98 --
Magyar aranybanc-kölcsön	100 --
Társasági értéktáblázat	156 75
Osztrák járdék papirban	100 75
Osztrák járdék papirban	100 50
Osztrák járdék aranyban	120 50
Osztrák korona járdék	100 20
Osztrák államsorsjegyek	151 50
Osztrák magyar bank részvény	—
Magyar hitelbankrészvény	—
Osztrák hitelintézet részvény	—
Párisi visita	—
20 frankos arany (Napoleon'dor)	—
Németbirodalmi márka	—
Londoni visita	—
20 márkás arany	—

Forgalmi kimutatás 1902. évi decz. hó 9-ről. Tiszta buza körülbelül 450 hltr, kétszeres buza 90 hltr, rozs 130 hltr, árpa 80 hkl, zab 70 hltr, tengeri 500 hltr, burgonya 150 hltr. Lásas jószágok: Hizott sertés mintegy 250, drb, félhizott 260, sovány 120, süldő 250, malacz 156, hizott marha 53, jármos ökör 290, fejős tehén 180, borju 230, bivaly — juh és kecske 14, ló 167.

Marha ártáblázat 1902. decz. hó 9-ről. Egy pár első rendű jármos ökör 600—690, egy pár másodrendű jármos ökör 500—580, egy pár harmadrendű jármos ökör 230—480, 1 drb fejős tehén 100—240, 1 drb vágó ökör 250 kgr. 150—270, 1 drb vágó tehén 150 kgr. 110—180, 1 drb. veres borju 30—50, 1 drb. fél éves borju 32—56, 1 drb egy éves borju 44—66, két éves borju 64—160, 1 drb hizott sertés 98—104, 1 ár fél éves 36—42, 1 pár egy éves sertés 50—72, 1 pár két éves sertés 80—140, 1 drb igás ló 140—200, 1 pár ökörbőr 40—50, 1 pár tehénbőr 26—34, 1 pár borjubőr 10—20, 1 pár lóbőr 10—20.

SZERKESZTOI POSTA.

T—a Helyben. Ez a kettő, úgy látszik, kissé elhamarkodva készült s nem üti meg az előzőek mértékét. Azért jobb lesz pihenőre tennünk. — Legyen sz. rencsenk, szivesen látjuk bármely este.

A szerkesztőnével felőlve:

Dr. VUCKICS GYULA.

Legelső nagyváradai zálog-kölcsön intézet.

Nagyvárad, Kossuth-utca 9. szám.

PÉNZKÖLCSON

Sorsjegyek és értékpapírok után: 2 1/2 0
Ekszerek után: 3 0 0
Aru- és iparczikkék után: 4 1/2 0

ZÁLOGBAN

levő sorsjegyeket és értékpapírokat kiváltunk és azokra magasabb kölcsönt olcsó kamatra adunk, vagy azokat a teljes napi árfolyamban megvesszük.

Vidéki megbízásokat a legpontosabban elintézzünk és visszafizetéseket a legkisebb részletekben is elfogadunk.

Nagyobb üzleteknél feleinket a legnagyobb kedvezményben részesítjük.

KLEIN M. és FIA,

hat. engedélyezett zálogháza,
Nagyvárad, Kossuth-utca 9. szám.

Mélyen leszállított kamattal.

A legolcsóbb nagyváradai zálogház.

A legolcsóbb nagyváradai zálogház.

REGÉNY-CSARNOK

Tűzzel-vassal.

Irta: Sienkiewicz Henrik.

160

— Ti nyomorult szolgahad! ordított a koronaőr,

— Ki a karddal!

Lasrer kardot rántva Skrzetuskára vetette magát, de Skrzetuski egy pillanat alatt pusztán kézzel lefegyverezte. Lasrer kardja messzire elrepült, ő maga pedig egyensúlyát veszítve, egész hosszában elterült a földön.

Skrzetuski mozdulatlanul és halotthalványan állt a helyén, mintha megkövült volna. Általános kavargás támadt. Az egyik oldalról a koronaőr katonái csörtettek elő, a másik oldalról pedig a Wolodyjevski drágonyosai, mint a méhkasból kirajzó méhek. Hangosan kiáltottak.

— Üsd, üsd!

Az összecsendültek közül sokan azt sem tudták, hogy mi történt. A kardok csattogtak, a verekedés már hovatovább valóságos csatává fejlődött.

Szerencsére azonban Lasrer emberei észrevették, hogy ellenfeleik egyre szaporodnak és odább álltak, magukkal cipelve a koronaőrt. A felhízott lengyel kőbőyára darabokra vagdalták volna a koronaőrt, de Sacwilichowski egy tartózkodó kiáltására lecsillapulva dugták vissza a hővelybe kardjaikat.

Az egész táborban híre ment a veszedelmesnek és csakhamar eljű ott a herceg füléhez is. Kusel, aki éppen szolgálatban volt, berontott a szobába, ahol a herceg a kiwi vajdával, a stóbnici starostával és Dönhoffal tanácskozott és ijedten jelentette:

— Fenséges herceg, katonáink karddal támadtak egymásra.

E pillanatban mint egy bomba pattant be a szobába a koronaőr. Halotthalvány volt és tajtékzott a dühtől:

— Fenség, igazságot kérek! — ordította — A táborban olyanok az állapotok, akárcsak Chmielnickijéi. Kutya se veszik a származást és a méltóságot. A korona tisztjeit imé karddal verik! Ha fenséged nem tesz igazságot és nem akasztja fel a bűnösöket, majd segíték a dolgon én magam.

A herceg f-legrött.

— Mi történt? Ki támadta meg nagyságodat?

— A te tiszted — Skrzetuski.

A herceg bámulva kérdezte:

— Skrzetuski?

Az ajtó ismét nyílt, Sacwilichowski lépett be.

— Fenséges herceg, én tanúja voltam a jelenetnek.

— En nem számadásra jöttem ide, hanem hogy elégtételt követeljek! — kiáltott Lasrer.

A herceg erélyes tekintetét vetett az igazga koronaőrré.

— Lassan, lassan! — szólt csendesen és nyomatékkal.

Pillantása és határozott hangja annyira megdöbbentette a koronaőrt, hogy híres vakm-rőége dacára is úgy meghallgatta, mintha megnémult volna. A jelenlevők elsáppadtak.

— B-szélj! — szólt a herceg Sacwilichowskihoz.

Sacwilichowski elmondta a történeteket, elmondta, hogy a koronaőr milyen, nemcsak tisztnek, de egyáltalán nemes emberhez sem illő módon ügött gúnyt Skrzetuski gyászából, s hogy azután még karddal is megáradta. Elmondta, hogy Skrzetuski mégis uralkodott magán és megelégedett azzal, hogy lefegyverezte az ellenfelét. Az öreg katonai így fejezte be szavát:

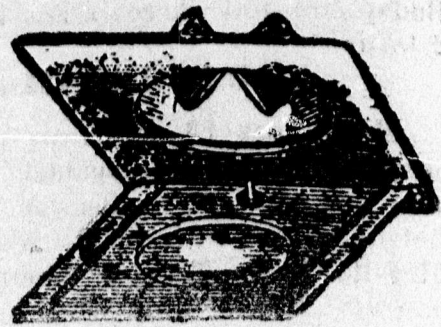
— F-n-é-d tudja, hogy egész életemben, hetven esztendőn át sohasem hazudtam s ameddig még élek, nem is fogok hazudni. Hogy az utolsó szóig valóság az, amit elmondtam, arra esküdni is merem.

A herceg jól tudta, hogy a Sacwilichowski szava igaz, mint a szinarany, és Lasrer-t is ősm-rté. De azért semmit sem válaszolt, hanem tolat vett a kezébe és irni kezdett.

(Folyt. köv.)

„Plutó”.

A közönséges, vagyis alól nyitott árnyékszékek

okai a legtöbb hülés s az abból eredő számos megbetegedésnek, melyek nem egyszer életveszélylyel is fenyegetnek. Ilyenmü megbetegedések különösen *gyengébb szervezetű* nőknél és gyermekeknél mindennaposak.

E bajoknak csak akkor evehetjük elejét, ha árnyékszékeinket légmentesen elzárhatóvá alakítjuk, a mi a legutóbbi időkhöz csak úgy volt lehetséges, ha vízvezetékkel ellátott angol clostetteket alkalmaztak, a mi azon felül, hogy módfelett drága, a gyakori befagyás s a ház alapfalainak elnedvesítése folytán, különösen csatornázás nélküli városokban, kellemetlen és kockázattal járó dolog is.

Ma már azonban mind e bajok elkerülhetők, az általunk forgalomba hozott, híres orvosok véleménye szerint, teljesen megfelelő, kiváló hírnevű, szabadalmazott

viznélküli „PLUTO” árnyékszék-betétek

alkalmazásával, melyek kiváló előnyei:

1. légmentesen zárnak,	6. feltétlenül tiszták,
2. teljesen szagtalanítanak,	7. víz nem kerül hozzájuk,
3. csinosak és mégis olcsók,	8. s így az alapfalak megóvatnak,
4. örökösök, soha nem romolnak el,	9. soha nem fagyhatnak be,
5. költözéskor elvihetők,	10. nem is tömődhetnek el.

— Vidéken lakó uri családok nem is nélkülözhetik. —

Mindez óriási előnyöknél fogva ezen szabadalmazott találmányt minden gondos családapa s kötelességét ismerő házigazda figyelmébe ajánljuk s felhívásra helyben bárkinek lakására szívesen küldünk meg szemlélés végett egy-egy betétet, vidékre pedig árajánlással készséggel szolgálunk.

Megtekinthető Sarkadi József Zöldfa-utczai üzletében is.

Ugyancsak *dús raktárt tartunk* az általunk kizárólagosan gyártott világhírű *nagyvárad* ércszengőkből és kettős *száncszengőkből*, valamint a világhírű Burgmann F.-fele *tömszelence tömitésekből*. Készítünk szabadalmazott szivattyuskutakat, a *legjobb hangu* gazdasági, iskolai és templomi *harangokat*, Ehrlich Mór cégtulajdonosunk szabadalmát, a hírneves *tömlőkapcsolókat*; gazdaság-, malom- és szeszgyári *géprészeket*, mindezt olcsón, gyorsan és tökéletes kivitelben, a miről cégünk *57 éves fennállása*, számos kiüntetése és hírneve szavatol.

Becsés rendelést kérve, vagyunk

kiváló tisztelettel

Rosenthal és Ehrlich érczárugyár,
Nagyvárad, Szacs vay-utcza, saját ház.

Alapítva 1847-ben.

Belépési felhívás!

a filléres
TAKARÉK ÉS SEGÉLYSZÖVETKEZET
IV. évtársulatába.

A Filléres Takarékos és segélyszövetkezet
1903. év január 1-én új évtársulatot
nyit.

Egy üzletrésznek alapját az évtársulat
tartama alatt — 3 éven át — hetenként
kötelezőleg fizetendő 20 fillér képezi s kiki
tetszésszerűen számban jegyezhet üzletré-
ségeket.

A szövetkezet célja az, hogy egyrészt
ról a tagok részére kisebbszereket hetenként
ismétlődő betétek által a vagyongyűjtést le-
hetővé tegye, másrészt, hogy ugyanezen
tagok befizetések arányában olcsó kamattal
mellett kölcsönöket kaphassanak.

A beiratások a *Leszámitoló és Jelző*
logbank helyiségében (Bémer-tér Lévay-
palota) eszközölhetők, a befizetések ugyanott
lesznek teljesítendőek.

A vidéki beiratkozók a befizetéseket a
postatakarékpénztár útján díjmentesen telje-
síthetik.

A beiratkozásnál üzletrészenként 10 fillér
beiratási díj fizetendő.

Egy heti befizetéssel már a mai nap-
tól fogva minden beiratkozó megkapja a
nevére kiállított könyvecskét.

Nagyvárad, 1902. október hó. 48

„FILLÉRES”

takarék és segélyszövetkezet.

A lejárt évtársulat minden 20 fillér heti
befizetés után 31 K. 20 fill. tőkét és 2 K. 60 fill.
osztalékot fizetett *készpénzben*.

Legszebb karácsonyi ajándék 76

MERCURBANK

karácsonyi sorsjegycsoportja.
250,000 kor. nyerhető.

1 Jótékonycéltű államsorsjegy ára 4.— korona
1 Józsv-sorsjegy » 10.50 »
1 negyed osztályosorsjáték » 8.— »
22 50 korona

A három együtt csak 20 korona.

Megrendelések postautalványon
MERCURBANK Budapest (Mercurpalota),
IV., Váci-utca 37.

SZŐLŐOLTVÁNYOK

szokvány minőségben és
európai nemes gyökeres és sima vesszők mélyen
leszállított árákon. Öltványok ezek 90—100 forint.
Mindenik a legkiválóbb bor- és csemefajokból, fajtisztán, teljes
jótállással. Ha a szállítvány a megrendelésnek meg nem felelne,
az apró nyulak sem hatolhatnak át úgy, hogy a beküldött részek
teljesen kudarcsai zárhatók. Minden rendeléshez rajzokkal
ellátott útlevél és kezelési utasítás mellékeltek.
Bővebb tájékoztatás végett szíves fénymatru diszes árjegyzékek
ingyen és bérmentve küldtnek, rendelési kötelezettség nélkül. Az
árjegyzésen kívül egy oly könyvet kap ezzel, ki címét egy leve-
lezőlapon tudatja, mely nincsen az a ház vagy család, a hol an-
nak tartómat hasznára ne fordítanak, városban, falun, pusztán,
gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is
érdekében áll, kik rendelni sem akarnak, mert benne
számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinél nagy
szolgálatot tesznek.

ÉLŐKERÍTÉS.

Gleditschia esemeték és magvak.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedül
melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül cse-
kely kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még
az apró nyulak sem hatolhatnak át úgy, hogy a beküldött részek
teljesen kudarcsai zárhatók. Minden rendeléshez rajzokkal
ellátott útlevél és kezelési utasítás mellékeltek.
Bővebb tájékoztatás végett szíves fénymatru diszes árjegyzékek
ingyen és bérmentve küldtnek, rendelési kötelezettség nélkül. Az
árjegyzésen kívül egy oly könyvet kap ezzel, ki címét egy leve-
lezőlapon tudatja, mely nincsen az a ház vagy család, a hol an-
nak tartómat hasznára ne fordítanak, városban, falun, pusztán,
gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is
érdekében áll, kik rendelni sem akarnak, mert benne
számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinél nagy
szolgálatot tesznek.

Diócsemeték.

Kétéves, óriási jövedelmet biztosító
váltánál fogva, ennek tenyésztése majd
minden gazdaságban az utóbbi időben
rendkívül elterjedt.
Cím: Érmelléki Első Szőlőoltvány-Telep. Nagy-
Kágya, u. p. Székelyhid. 358

80 kr.

UJ!!

80 kr.

ÓRÁS-ÜZLET

Diószeghy István

műórás és látszerész,
Nagyvárad, Nagy-Teleky-utca 41 szám.

Elsőrendű óra javító műhely, hol
minden órát kivétel nélkül egy évi jót-
állás mellett csak 80 kr-ért javít meg,
gyorsan és pontosan.

Továbbá raktáron tart a legjobb
gyártmányu fali inga- és zsebórákat.

Egy kitűnő gyártmányu új szekrény
óra 1 frt 20 kr.

Egy óra üveg csak 10 kr.

80 kr.

235.

80kr.

Szíves tudomásul adom, hogy

sebészi

rendelő és testgyeenesítő
(svéd-to na, massage)

intézetemet Nagyváradon Aldás-ut-
czában megnyitottam.

Gyermekek csoportos tornáját f. hó
15-én hétfőn kezdem meg.

Operateur

Dr. Rácz Miksa,

74.

műtő-sebész, orthopéd.

Czelszerű ajándékok!!

Selyem blousok 3 frt 50 kr.

Blousok selyemből

3 frt 50 kr.

Blousok flanelből

1 frttól 2 frtig.

Blousok szövetből

2 » 5 »

Női keztyűk, glagé

75 kr.

Női harisnyák, kötött

35 kr.

NŐI DIVAT-UJDONSÁGOK:

Alsószoknyák selyemből 4 frttól 10 frtig.

Alsószoknyák, szövetből

2 » 5 »

Alsószoknyák, cloth

2 » 4 »

Alsószoknyák, flanel

95 kr.

KAPHATÓ:

SPIEGEL ISIDOR-nál, ezelőtt FREIBERGER és Tsa

FŐ-UTCZA.

Feltűnő olcsó árak!!

Kézimunka-újdonságok

Gyermek szövet ruhák 2—5 frtig

Gyermek barchet » 1—2 »

Gyermek-kabátok 3 frttól 5 frtig

GYERMEK-HARISNYÁK.

Női selyem ESCHARPOK.

Szörme boa 1 frttól 2 frtig

Női övek 25 krtól 3 »

Esernyők 150 » 3 »

Kiadó magtárak.
 A Nagyváradi Takarékpénztár tulajdonát képező katonavárosi Weinberger-féle gyári helyiségben levő üres magtárak
azonnal bérbevehető.
 Ertekezhetni a Nagyváradi Takarékpénztárnál.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller
 egy régi kipróbált háziszér, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmazatik készvényül, csúszal és megbűléseknel.
Intés. Silányabb utántatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czéggel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József, gyógyszerésznél Budapest.
 Richter F. Ad. és társa,
 csász. és kir. udvari szállítók. Rudolstadt.

U J B O R.
 Saját nagyváradi termései, ideit új borom leívegezését megkezdvén, az előző hó 5-16i Schlauch-tér, 18. sz. lakásomról
literenként 32 kr. árban
 áruba bocsátom.
 Egyéb boraim és különösen **ménesi, gyoroki** saját termelésű
 arany érmeket nyert finom fajboraim az ismert arakon kerülnek eladásra.
 Hordóban tetemes árengedmény.
 Ujbornál 50 liternél 10 kr., 100 liternél 18 kr. literenkénti árat számitok fogyasztási adó nélkül.
MOLNÁR LAJOS
 szőlőbirtokos,
 Schlauch-tér 18. szám. 570

SOMOGYI MIKSA
 vegyészeti ruhatisztító- és ruhajavító intézete, m. kir. szab. vegytisztító szer feltalálója és készítője.
 Nagyvárad, Uri-utca 9. sz. Főpostával szemben.

Külföldre a Parisi nemzetközi ipar- és műkiállításra ezüst éremmel és díszoklevéllel, a Bécsi iparkiadításra ezüst éremmel és díszoklevéllel.

Nem szükséges ócska, pesettes ruhát viselni, mert intézetem ujja teszi azokat.
 Van szerencsém a n. é. közörség b. tudomására hozni, hogy a mai kornak megfelelő
mű vegyészeti ruha tisztító s ruha javító intézetet
 létesítettem.
 Uri-, női- és gyermekruhák, papi öltönyök, katonai egyenruhák, háztartási cikkek, selyem, bársony és szőve függönyök, terítők, himzések és butorszővetek, továbbá **keztük, nyakkendők és napernyők**, valamint minden e szakmába vágó, de itt elő nem sorolt tárgyak **gyorsan, pontosan és a legolcsóbban** tisztítottak.
 Tisztításra szánt ruhák elészben és fejtelendül tisztítanak, anélkül, hogy színük fényét, vagy facon alakjukból bármit is veszítenének.
Csak egy próba is elegendő annak bebizonyítására, hogy a ruhaneműk tisztítását — a min. azt számos elismerés a Parisi és Bécsi kiállításra nyert érmeim is kitétetnek — hivatásosan, c. emiai ösmerettel és gyakorlattal, közmegeledésre vagyok képes teljesíteni.
 Sűrűs esetekben pár óra alatt is tisztítok felelősség mellett bármily ruhaneműt. Irásbeli megkeresésre a ruhaneműt háztól elhozatom és haza szállítom. Tisztításra szánt ruháknál a javítás díjtalan.
 Becses megbízásait kérve, maradok
 kiváló tisztelettel
SOMOGYI MIKSA
 vegyészeti ruhatisztító és javító intézete,
 Nagyvárad, Uri-utca, 9. sz.
Pontos kiszolgálás!

Nem szükséges ócska, pesettes ruhát viselni, mert intézetem ujja teszi azokat.

Miért haragszol barátom?

 Talán nem jár jól az órad. Oh hagyj el ezeket az órákat már több van a javítása mint az egész értéke.
 Na ha csak az a baj, ajánlok neked egy jó órát, mely az én órámat is pontosan kijavította, s minden órát kivétel nélkül egy évi jótállás mellett
Csak 90 krajczárért,
 órávegeket csak 10 kr-ért ad, ugyszintén a legjobb órákat és ékszerket jutányos árban raktáron tart.
Kepes Márton,
 műórá Nagyváradon színház oldala mellett. 226.

STROHMAYER PÁL
 vászon, menyasszonyi kelengyék, kész fehérneműek és szőnyegraktára,
 Nagyvárad, Szent László-tér 1., kishidő.
 Bejárat a Gazdasági bank alatt, nem a sarkon.
 TELEFON 166.
Karácsonyi vásár!
 Van szerencsém a tisztelt vevőközönséget értesíteni, hogy **vászon, fehérnemű és szőnyegraktáramban a karácsonyi vásár folyó hó 31-ig tart.** Miatán cikkeimet ez idő alatt mérsékeltlen leszállított árban árusítom, ajánlom e kedvező alkalom kihasználását minden érdeklődőnek.
 A karácsonyi vásárral egyidejűleg
nagy szőnyegáru occasiót
 is rendezek, melynek megtekintésére a tisztelt vevőközönséget ez uton is meghívom.
 Csak czélszerű és maradandó tárgyak kerülnek eladásra.
 Kiváló tisztelettel
Strohmayer Pál.
 Nagyvárad, Szt László tér. 1.

SZILAGYI GÉZA
 UTÓDA
 műórá, optikus, ékszerraktára,
 NAGYVÁRAD, SZENT LÁSZLÓ-TÉR.
 Olcsó vásárlási forrás. csakis szolid kiszolgálás.
 Mindenféle arany és ezüst órák.
 Arany és ezüst ékszerek hivatalosan fémjelvezve
 China ezüst asztaldiszek és készletek.
 Szemüvegek jó minőségben.
 Elősmert legjobb minőségű beszélő-gép (grammophon).
 Óra- és ékszerjavítások pontos kivitelben igen olcsó árban.
 Ócska óra, aranytörök becsérlése vagy pénzbeni beváltása. 375
 Vidéki rendelmények forduló postával intézettek.

Amerikai áruház

Fő-utca,
színházi Bazár-épület.

Előleges jelentés!

E héten a karácsonyi vásár kezdetét vette. Óriási halmaz áruk érkeztek, a melyek bámulatos olcsó árak mellett lesznek eladva.

Minden rőfös-árakban meglepő nagy választék!

Különös figyelmet érdemel: az a nagymennyiségű selyem-, szövet-, flanel- és barchend-maradékok, a melyek most

eladásra kerülnek

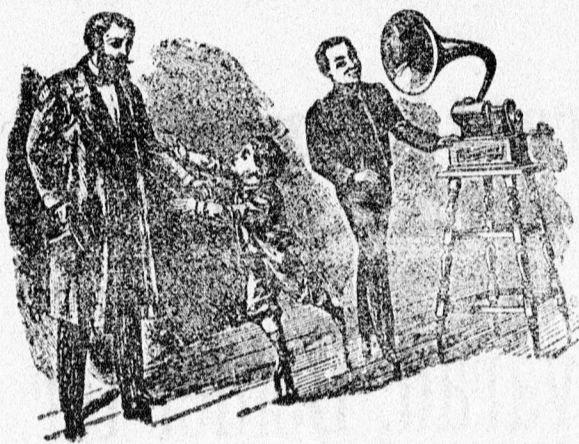
minden elfogadható olcsó árban

13

karácsonyi ajándékoknak

igen alkalmasak!

Előnyös részletfizetési feltételek!

Nem létezik
alkalmasabb
**karácsonyi
ajándék,**

mint egy tökéletes

phonograph (beszélőgép),

mely az elismert legjobb minőségben Bihar megyében egyedül kapható

Ifj. Sonnenfeld József czégnél

NAGYVÁRAD, Kossuth Lajos-utca 1. szám.

A legjobb és legkelendőbb gépek árai:
70.—, 90.— és 130.— korona.

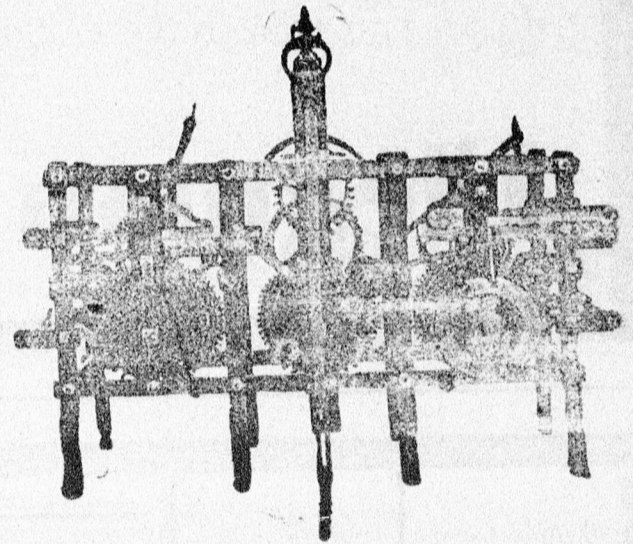
Óriási nagy választék hengerekben, azymint: népdalok, katonazenék, operett- és operaénekek, koplék stb. Egy olyan gép állandó szórakozást nyújt egész családnak, különösen a hosszú téli estéken, és legfőképpen falun vagy pusztán. Legérdekesebb a főlvetel, amennyiben bárki a saját vagy mások a hangját megörökítheti, éppenugy bármelyik hangszert. Jó házból való fiu tanulóul felvétetik.

Előnyös részletfizetési feltételek!

Ertesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség, valamint az egyházi és községi előljáróságok becses tudomására hozni, hogy a 42 év óta fennálló

Daday József ur lakatos és toronyórák üzletét,

melyben 16 éven keresztül mint művezető, voltam alkalmazva, átvettem és ezt személyesen a régi jó hírnévhez méltóan, a régi ezég alatt tovább folytatom.

Szives pártfogásukat és megrendeléseiket, melyeket kifogástlanul olcsón és pontosan eszközölöm, kérem és óráimért 10 évi jótállást vállallok, vagyok kiváló minőségűtel.

Mezey Dezső,

lakatos- és toronyóra-készítő,
Nagyvárad, Szent János-utca 20 szám.
Telefon-szám 384.

50

Előnyös részletfizetési feltételek!

40 év óta fennálló saját asztalos- és kárpitos-műhely.

Nem gyári, de kizárólag az ország és a külföld előrendű műhelyeiből beszerezett fa- és vasbutorok, valamint kárpitozott berendezések nagy választékú raktára

NAGYVÁRAD,
Zöldfa-u. 34. sz.

WALLERSTEIN FERENCZ

butor nagykereskedése.

Papp György-féle
házban, a volt
Erber helyiségben.

1901. májustól áthelyeztetett Zöldfa-u. 34. sz. Sörház-sikátorral szemben.

Elgáns háló, ebédlő, uri szoba és szalon berendezések minden kiviteiben, szízszerű szlárd, első minőségű anyagból.
Szőnyegek és butorszövetek nagy választékban. | Kárpitozott butoraim saját műhelyemben készülnek.
Lakások kárpitozását, vagyis tapétirozását elvállalom.

Legjobb gyártmányu zongorák, pianinok és tűzmentes vas- és pénzszekrények
kaphatók.

1091. májustól Zöldfa-utca 34. sz.

Sörház-sikátorral szemben.

Javítások gyorsan és pontosan eszközölteknek.

FLEGMAN ÁRMIN
Nagyvárad, Bémer-tér

FLEGMAN ÁRMIN
Nagyvárad, Bémer-tér

Igen tisztelt vevőim!

Szives tudomására hozom, hogy az alant felsorolt cikkeket

e hó végéig tetemesen leszállított árakban árusítom.

Néhány ezer méter fekete
és színes selyemmaradék 50 krtól feljebb
Színes és fekete ruha-
szövetek 20 » »
Francia himzett batisztok 35 » »

Az összes raktáron levő Tennis-posztó,
szövet és selyemblousok 1.— frttól felj.
Barchet, posztó, cloth és se-
lyem alsószoknyák 1.50 » »
Szörme-Collierek, karmantyuk 1.50 » »

Diszövök és csattok félárban.

Továbbá értesitem a n. é. közönséget, hogy

kész női és leány-felöltő raktáram

dusan van felszerelve és hogy e cikkeket is a rendes áraknál *jóval olcsóbban* bocsátom áruba. — Tisztelettel

Flegman Ármin Nagyvárad, Bémer-tér.

Tennis flanel szép kivitelben 16 kr.	Színes mosó barchettek 17 krtól.	Különösen figyelemre méltó! Az ujonnan berendezett női- és gyermek confectio raktár. Dús választék. Eredeti modellek.	Fekete és színes blous selymek legújabb kivitelben 60 krtól 4 frtig.	Alkalmi vétel férfi gallér mig a készlet tart 10 kr.
Fehér zsinór és pique barchetek óriási választékban 25—90 krtig.	Francia delainek 39 krtól. Vilódi pragai lezstók 88 kr.	Karácsonyi és ujévi nagyvásár!!	Férfi ingek legújanyosabb árakban, közel 20 kr.	Óriási választék angol női divat kelmékben győzőri kivitelben.
Vaszon tenér és asztalnemők előismert legjobb választékban	Egy hat személyes teríték asztalrendőkekkel 120.	Wallerstein Fülöp Fiai cégénél	Csőtöm-gből vásárolt mindenemű férfi szövetek rendkívül előnyös árakban.	Francia gyapju flanelek, blous és pónévolák-ak.
Egy hat személyes teríték asztalrendőkekkel 120.	Egy hat személyes teríték asztalrendőkekkel 120.	Fiók üzlet: Nagyvárad, Bémer-tér. Fiók üzlet: Kisvárd.	Szőnyeg, függöny agyterítők, flanel takarók a legnagyobb választékban.	Francia gyapju flanelek, blous és pónévolák-ak.
Egy hat személyes teríték asztalrendőkekkel 120.	Egy hat személyes teríték asztalrendőkekkel 120.	Ajánlja a közeledő karácsonyi és ujévi alkalomra legalkalmasabb ajándéknak, óriási mennyiségben	Futó szőnyegek 18 krtól 3 frt 50 krtig.	Szőnyeg, függöny agyterítők, flanel takarók a legnagyobb választékban.
Egy hat személyes teríték asztalrendőkekkel 120.	Egy hat személyes teríték asztalrendőkekkel 120.	szövet- és selyemmaradékokat, mindennemű divatárukat mélyen leszállított árakban.	Ebedlő szőnyegek 2 frttól 200 frtig.	Ebedlő szőnyegek 2 frttól 200 frtig.
Egy hat személyes teríték asztalrendőkekkel 120.	Egy hat személyes teríték asztalrendőkekkel 120.	Különösen figyelemre méltó! az ujonnan berendezett női- és gyermek confectio raktár. Dús választék. Eredeti modellek.	Ebedlő szőnyegek 2 frttól 200 frtig.	Ebedlő szőnyegek 2 frttól 200 frtig.